

Analiza preliminară a spațialității prețurilor în România

Bianca Pauna¹

Abstract: Majoritatea analizelor privind sărăcia, standardele de viață ale gospodăriilor se folosesc de informații de prețuri naționale pentru că informații regionale de indici de prețuri lipsesc în cele mai multe cazuri, chiar și în cazul țărilor dezvoltate. În această lucrare ne interesează să vedem dacă valorile unitare, singura informație statistică care conține informație apropiată de prețuri, prezintă sau nu fenomenul de spațialitate.

Introducere

Anchetele integrate în gospodării sunt o sursă bogată de informații privind consumul gospodăriilor. Aceste surse de informații sunt cele care stau baza analizelor privind standardele de viață ale gospodăriilor, privind sărăcia, precum și a celor privind cererile gospodăriilor. În cazul studiilor transversale, până nu de mult, se neglija influența prețurilor² care erau considerate constante. Odată cu dezvoltările în domeniu și datorită experienței practice care a demonstrat că de facto prețurile variază teritorial, autorii au căutat alte soluții care să le permită continuarea studiilor, în funcție de situațiile date.

În cazul în care tema analizei presupune o evoluție în timp a anumitor indicatori, dar și atunci când se fac ierarhii folosind informații de venit ale gospodăriilor, este nevoie ca datele financiare să fie transformate din valori nominale în valori reale, lucru care este posibil cu ajutorul unor indici de prețuri corespunzători.

În mod uzitat, datele reale sunt transformate în date nominale cu ajutorul unor indici agregat de prețuri, cum ar fi inflația, statistică care este disponibilă, în cazul României dar și a altor state, numai la nivel național. Informații privind inflația pe regiuni, sau pe medii urban/rural, nu există, și din acest motiv se utilizează un singur indice de preț pentru deflatarea mărimilor reale pentru toate gospodăriile indiferent de unde sunt acestea localizate.

Ideal ar fi ca în cadrul Anchetei Integrate în gospodării să se colecteze și informații privind prețurile. În acest fel, nu ar mai exista nicio ambiguitate privind acuratețea deflatorilor folosiți. Din păcate, în România, similar cu alte țări, nu se colectează separat informații privind prețurile produselor în cadrul anchetelor privind gospodăriile. Pentru o parte însemnată din bunurile achiziționate de fiecare gospodărie există informații privind cantitatea cumpărată și cheltuielile de achiziție ale produsului respectiv. Cu ajutorul acestor informații se poate obține un preț pe produs, sau pe kilogram, litru, bucată, etc., după cum este cazul.

¹ Institutul Național de Cercetări Economice, Centrul de Modelare Macroeconomică

² Deaton and Muellbauer 1980

Prețul astfel calculat este întâlnit în literatură sub numele de valoare pe unitatea de produs (valoarea unitară), pentru a fi diferențiat de prețul produsului.

Această valoare unitară pe produs, calculată din Anchetele Bugetelor de Familie, nu este similară din punct de vedere al informației pe care o conține cu prețul unui anumit produs, în primul rând, pentru că încorporează și informații privind calitatea produsului. Este de așteptat ca familiile cu standard de viață mai ridicat (judecat prin prisma veniturilor) să consume produse de calitate mai ridicată, în comparație cu produsele cumpărate de o familie cu venituri mai reduse. Din punct de vedere al modelării deciziei de consum se consideră că persoana face o decizie cu privire la calitatea produsului pe care îl cumpără simultan cu decizia privind cât să achiziționeze din produsul respectiv. Din acest motiv, ne așteptăm ca familiile cu un standard de viață mai ridicat să consume produse de calitate mai bună, ceea ce se regăsește în prețuri mai ridicate.

Un alt motiv pentru care valoarea unitară este diferită de preț se referă la ce reprezintă fiecare. Prețul este o caracteristică a unui produs specific. În cazul calculului indicelui prețurilor de consum, se definește un coș care este urmărit lunar, iar produsele incluse în coș sunt foarte bine definite³, pentru a putea să fie o continuitate în urmărirea prețurilor acestora, în acest fel prevenindu-se apariția altor tipuri de perturbații care nu țin de schimbarea de preț în indice.

În cazul valorii unitare calculate din bugetele de familie, informațiile din bugete se referă la cantitatea unui produs generic și cheltuielile aferente acestuia. De exemplu, carnea de pasăre, aceasta conține toate cumpărăturile sub această categorie din luna respectivă, fie ele piept, organe, picioare, aripi, etc. Deci variabila valorii unitare este un indice de preț agregat din mai multe tipuri de produse care au o anumită caracteristică comună. Pare similar cu indicii de prețuri, dar între cele două există o diferență fundamentală, și anume indicii de prețuri calculați sunt medii ponderale de prețuri, iar ponderile⁴ sunt unice și cunoscute. În cazul valorii unitare, pentru fiecare gospodărie există un set de ponderi propriu⁵ necunoscut, dat de consumul relativ al fiecărei gospodării din diversele categorii de produse existente.

Această lucrare cuprinde o analiză detaliată a valorilor unitare pentru a evidenția dacă există indicii că prețurile variază teritorial sau nu. Ne interesează în primul rând să investigăm dacă există corelație între veniturile gospodăriilor și valorile unitare, pentru a testa ipoteza că nivelul prețurilor este mai scăzut în zonele cu venituri mai scăzute.

În primele capitole am prezentat analize tabelare simple. Am analizat sezonabilitatea valorii unitare, pentru a evidenția dacă există indicii că într-adevăr există o variație sezonieră în prețuri. Acest lucru a fost făcut, în primă fază analizând media valorii unitare pe luni.

Cum studiile de specialitate menționează că un important factor responsabil cu variația valorii unitare este calitatea produselor cumpărate, și cum ne așteptăm ca, odată cu creșterea

³ Ce produs este, producătorul, inclusiv magazinul de unde provine prețul.

⁴ Ponderile se stabilesc din coșul de consum definit pentru gospodăria medie, ca ponderea cheltuielilor cu produsul respectiv în totalul cheltuielilor.

⁵ Produsul al cărui preț va influența cel mai mult valoarea unitară este produsul pe care gospodăria îl consumă în cantitatea cea mai mare.

veniturilor să înregistrăm și o creștere în calitatea produselor, am analizat și media valorile unitare după decila de venituri în care se află gospodăria, în acest fel încercând să controlăm pentru calitatea produselor cumpărate și să evaluăm diferențele spațiale între prețuri.

Analiza valorilor unitare a fost făcută în primul rând la nivel agregat dar și dezagregat pentru mai multe produse care nu lipsesc din coșul alimentar al majorității gospodăriilor. Acestea sunt produsele de panificație, orezul, sortimentele de carne de pui, cartofi, zahăr și cafea. Produsele investigate sunt variate și au roluri diferite în dieta gospodăriei produsele de panificație și cartofii sunt produse de bază, și mai accesibile pentru toate gospodăriile. Orezul, deși mai scump și ne-autohton, face parte din dieta familiilor, inclusiv cele mai sărace, datorită faptului că există o multitudine de produse de diferite calități. Carnea de pui deși ar trebui să fie nelipsită pentru toate gospodăriile, datorită prețurilor, poate deveni pentru gospodăriile aflate în primele decile un produs greu accesibil. Zahărul poate fi considerat un produs ne-esențial pentru că el nu este necesar în dieta gospodăriilor. Cafeaua este în schimb un produs considerat tipic de adulți, împreună cu băutura, dar majoritatea gospodăriilor o consumă. Analiza dependențelor valorilor unitare agregate a confirmat că acestea au valori mai scăzute în zonele în care standardul de viață, măsurat cu ajutorul veniturilor gospodăriilor, este mai scăzut. La inspectarea dependențelor valorilor unitare ale produselor, situația nu mai se păsterază, zonele cele mai sărace nu au valorile unitare cele mai scăzute, așa cum era de așteptat.

Analizele grafice și tabelare au relevat o dependență a valorii unitare atât de venit, de zona de rezidență (urban/rural), dar și de regiunea de rezidență, și acest lucru a motivat o analiză cantitativă a valorilor unitare. Pentru aceasta au fost folosite instrumente econometrice cum ar fi regresia simplă.

Prezentarea bazei de date

Analiza valorii unitare se bazează pe Ancheta Bugetelor de Familie, anchetă derulată de Institutul Național de Statistică în fiecare an. Lunar 3000 de gospodării sunt rugate să țină un jurnal cu cheltuielile și veniturile din luna respectivă. Nu toate gospodăriile acceptă și astfel că la nivelul anului ancheta conține aproximativ 30000 de familii. O caracteristică a bazei de date este faptul că momentul de timp la care se referă nu este același pentru fiecare gospodărie. Impărțirea gospodăriilor pe luni este prezentată în Tabelul 1. Numărul de gospodării pe lună variază între 2,500 și 2,700.

Tabelul 1 Distribuția gospodăriilor pe lună

	Frecventa		Percent
Ianuarie	2,604	1.000	8.46
Februarie	2,664	1.023	8.65
Martie	2,575	0.989	8.36
Aprilie	2,583	0.992	8.39
Mai	2,589	0.994	8.41

Iunie	2,539	0.975	8.25
Iulie	2,594	0.996	8.43
August	2,592	0.995	8.42
Septembrie	2,540	0.975	8.25
Octombrie	2,495	0.958	8.1
Noiembrie	2,506	0.962	8.14
Decembrie	2,504	0.962	8.13
Total gospodării	30,785		100

Sursa: Calculele autorilor

Ca o observație se poate vedea că deși nu sunt discrepanțe mari între luni⁶, totuși nu regăsim exact același număr de gospodării în fiecare lună, pentru că numărul de non-participanți variază de la o lună la alta. Luna cu cele mai multe gospodării este luna februarie, urmată de luna ianuarie, iar cele mai puține gospodării sunt în lunie noiembrie și decembrie.

Alte dimensiuni interesante pentru studiu nostru este cea urban/rural și cea regională (vezi Tabelul 20 și Tabelul 21 din anexă). Sondajul este în așa fel eșantionat încât să se realizeze o reprezentativitate a bazei de date la nivel național din punct de vedere geografic. O observație care trebuie menționată este faptul că nu se poate asigura reprezentativitatea bazei de date pe alte dimensiuni cum ar fi cea a veniturilor. Non-răspunsul gospodăriilor nu este independent de veniturile realizate de gospodărie, cu cât gospodăriile au venituri mai mari cu atât probabilitatea de a participa în sondaj scade. Trebuie menționat că gospodăriile participante primesc o compensație materială pentru participarea în sondaj, și acest lucru influențează probabilitatea de participare în sondaj a gospodăriilor cu venituri reduse.

Lucrările care se axează pe analize de sărăcie au observat că nivelul prețurilor variază cu zona, în regiunile mai bogate, standardul de viață este mai ridicat și se așteaptă ca și prețurile să fie mai crescute, reversul fiind valabil în zonele mai sărace. Se știe că în România există discrepanțe mari de prețuri între zona urban/rural, dar și regional. În zona urbană nivelul de trai este mai ridicat datorită oportunităților de angajare mai bune, în timp ce în zona rurală, majoritatea activității are legătură cu agricultura, fie că sunt angajați în ferme, fie că lucrează ca zilieri, sau efectuează activități pe cont propriu, în general în activități de subzistență.

Tabelul 2 prezintă distribuția gospodăriilor din urban și rural după statutul ocupațional al membrilor. Cum era de așteptat diferența cea mai importantă dintre cele două medii este că în mediul urban sunt cu 20% mai mulți salariați decât în mediul rural (36% față de 14%). Pensionarii sunt al doilea statut ocupațional din mediu urban, cu 32% din gospodării. În mediul rural, predomină pensionarii cu 35% (nu foarte diferit de cei 32% din urban, urmați de lucrător pe cont propriu în activități agricole cu aproximativ 15%. Avem ceva mai mulți elevi în mediul rural, dar mai puțini studenți.

⁶ Faptul că nu toate gospodăriile cuprinse în anchetă au raportat cheltuielile în aceeași lună generează o dificultate în plus datorită sezonității prețurilor.

Tabelul 2 Distribuția gospodăriilor după statutul ocupațional și pe medii.

	Urban			Rural		
	Freq.	Percent	Cum.	Freq.	Percent	Cum.
Salariat	12,202	35.93	35.93	5,049	14.35	14.35
Patron	88	0.26	36.19	31	0.09	14.44
Lucrător pe cont propriu act. negricole	830	2.44	38.64	1,330	3.78	18.22
Membru al unei coop neagricole	3	0.01	38.65	28	0.08	18.3
Lucrător pe cont propriu act. agricole	329	0.97	39.62	5,223	14.84	33.14
Membru al unei asociații agricole				11	0.03	33.17
Ajutor Familiar	74	0.22	39.83	1,222	3.47	36.64
Somer	1,759	5.18	45.01	1,026	2.92	39.56
Pensionar	11,139	32.8	77.82	12,542	35.64	75.2
Elev	2,928	8.62	86.44	4,178	11.87	87.08
Student	1,183	3.48	89.93	483	1.37	88.45
Casnică	1,633	4.81	94.73	2,109	5.99	94.44
Alt statut	1,788	5.27	100	1,956	5.56	100
Total	33,956	100		35,188	100	

Sursa: Calculele autorilor

Oportunitățile mai bune în mediul urban se văd din procentul mai mare de salariați. În rural locurile de muncă sunt în activități preponderent agricole, o parte importantă din persoanele din gospodării sunt lucrător pe cont propriu în activități agricole, cu alte cuvinte, lucrător de subzistență în agricultură.

Tabelul 3 prezintă distribuția persoanelor din gospodărie după nivelul de educație absolvit. Cum este de așteptat persoanele din mediu rural au o pregătire mai scăzută decât cele din mediu urban, 63% având cel mult 8 clase, față de 30%. În urban, avem 30% din persoane cu pregătire liceală, și 12% cu pregătire universitară de lungă durată, față de 12% și sub 2%. Explicația este dată de lipsa oportunităților, persoanele cu pregătire superioară migrează către mediul urban, unde își pot găsi locuri de muncă adecvate calificărilor pe care le au.

Tabelul 3 Distribuția gospodăriilor după nivelul de educație și pe medii.

	Urban			Rural		
Educația	Freq.	Percent	Cum.	Freq.	Percent	Cum.
Fără școală	2,330	6.86	6.86	3,098	8.8	8.8
Ciclul primar	2,437	7.18	14.04	7,675	21.81	30.62
Ciclul gimnazial	5,421	15.96	30	11,463	32.58	63.19
Învățământ profesional, complementar sau de ucenici	6,518	19.2	49.2	6,261	17.79	80.98
10 clase de liceu	544	1.6	50.8	1,066	3.03	84.01
Liceu	9,790	28.83	79.63	4,328	12.3	96.31
Postliceal de specialitate sau tehnic de maeștri	1,928	5.68	85.31	450	1.28	97.59

	Urban			Rural		
Educația	Freq.	Percent	Cum.	Freq.	Percent	Cum.
Universitar de scurtă durată	677	1.99	87.3	262	0.74	98.34
Universitar de lungă durată	4,287	12.63	99.93	582	1.65	99.99
Doctorat	24	0.07	100	3	0.01	100
Total	33,956	100		35,188	100	

Sursa: Calculele autorilor

Bineînțeles că acestor diferențe în capital uman le corespund și diferențe în veniturile gospodăriei, și în tabelul următor am prezentat venitul mediu al gospodăriilor după mediul de rezidență. Aici se prezintă totalul pe gospodărie, fără să includem corecții după numărul de membri ai gospodăriei. Venitul la dispoziția gospodăriilor din urban este semnificativ mai mare decât cel de la dispoziția gospodăriilor din rural (cu peste 65%). Atunci când veniturile totale sunt corectate cu impozitele și taxele plătite de gospodărie (venituri nete), diferența de venit dintre mediu urban și rural scade un pic, dar se menține importantă la 40%.

Tinând cont de specificul mediului rural, și anume de faptul că o parte semnificativă din gospodării sunt ocupate în agricultura de subzistență ultimul venit prezentat în tabel este corectat cu valoarea imputată a autoconsumului. Ajustarea în venituri nu este foarte importantă, se observă că și o parte din gospodăriile urbane au venituri imputate din autoconsum, și din acest motiv veniturile urbane sunt cu 38% peste cele rurale. Totuși în comparație cu veniturile brute, la veniturile nete cu autoconsum mediu urban a pierdut 200 lei, iar mediul rural a câștigat 300 lei. Nu o să prezentăm aici o defalcare a veniturilor totale pe tipuri de venituri și pe regiuni, dar se vede că gospodăriile din urban contribuie cu mai mult la taxe și impozite decât cele din rural, de 3 ori mai mult, deși veniturile lor brute sunt numai cu 65% mai mari.

Tabelul 4 Veniturile gospodăriilor după mediu de rezidență.

	Obs	Mean	Std.	Min	Max
Urban					
Total venituri în bani și natură	15480	2070.197	1524.569	0	40000
Venitul net fără autoconsum⁷	15480	1689.686	1136.744	-558	40000
Venitul net cu autoconsum	15480	1817.549	1156.854	-402.892	40020.86
Rural					
Total venituri în bani și natură	15304	1203.304	1120.135	0	65000
Venitul net fără autoconsum	15304	1077.436	962.9556	-228	65000
Venitul net cu autoconsum	15304	1333.884	1029.756	0	65106.1

Sursa: Calculele autorilor

⁷ Venitul net fără autoconsum ține cont de impozitele plătite de gospodărie, atât taxele referitoare la veniturile din muncă, cât și taxele locale. Din acest motiv, pentru câteva gospodării venitul este negativ.

Tabelul 4 ne confirmă suspiciunea că gospodăriilor din urban au venituri superioare celor din rural, și apare interesant de studiat prețurile din urban versus prețurile din rural.

Tabelul 22 din anexă prezintă venitul mediu pe decile după mediu de rezidență. O analiză pe decile reduce mult heterogeneitatea gospodăriilor, ne așteptăm ca gospodăriile aflate în aceeași decilă, având la dispoziție același venit să aibă comportamente similare. Decilele au fost construite corectând veniturile cu numărul de membri din gospodărie. Decilele sunt create pe toate gospodăriile, și din acest motiv se observă că gospodăriile rurale, datorită veniturilor mai mici, se regăsesc cu predilecție în primele decile (9287 din gospodăriile rurale se afla în primele 5 decile în timp ce 5074 din gospodăriile urbane se află în primele 5 decile).

Tabelul 5 Media veniturilor per capita pe regiuni.

Regiune	Nr. obs	Media	%
Nord-Est	4720	635.158	1
Sud-Est	3721	703.821	1.108
Sud-Muntenia	4760	728.171	1.146
Sud-Vest-Oltenia	3434	702.993	1.107
Vest	3330	898.198	1.414
Nord-Vest	4154	815.278	1.284
Centru	4250	830.951	1.308
Bucuresti Ilfov	2415	1239.722	1.952

Sursa: Calculele autorilor

Gospodăriile urbane și rurale aflate în primele decile sunt aproape în întregime dependente de transferuri, fie sub formă de pensie sau sub formă de ajutoare sociale. Corecția veniturilor lor de la brut la net produc scăderi nesemnificative în veniturile nete (sub 20 lei) pentru că la aceste gospodării nu predomină veniturile din salarii. Aceleași gospodării au și valorile cele mai mari ale autoconsumului, peste 200 de lei la gospodăriile rurale și 100 de lei la gospodăriile urbane.

O altă dimensiune interesantă pentru analiza noastră este cea regională. Tabelul 5 prezintă suma veniturilor pe membru de gospodărie în profil regional. Este cunoscută diferența de venituri între regiunile țării. Cea mai săracă este Nord-Est urmată de Sud-Est și Sud-Vest Oltenia. La polul celălalt este regiunea de vest, cu venituri cu peste 40% mai mari decât cele din Nord-Est. București Ilfov este campioana, cu venituri aproape duble față de regiunea cea mai săracă.

Tabelul 6 Media veniturilor pe membru de familie pe regiuni și medii de rezidență.

	Urban			Rural			Urban/ Rural
	Nr. obs	Media	Indice	Nr. obs	Media	Indice	
Nord-Est	1676	909.14	1	3044	484.30	1	1.877

	Urban			Rural			Urban/ Rural
	Nr. obs	Media	Indice	Nr. obs	Media	Indice	
Sud-Est	1793	873.95	0.961	1928	545.61	1.127	1.602
Sud-Muntenia	1996	923.54	1.016	2764	587.09	1.212	1.573
Sud-Vest-Oltenia	1401	952.80	1.048	2033	530.85	1.096	1.795
Vest	2016	1055.84	1.161	1314	656.34	1.355	1.609
Nord-Vest	2117	995.67	1.095	2037	627.80	1.296	1.586
Centru	2431	992.18	1.091	1819	615.47	1.271	1.612
Bucuresti Ilfov	2050	1333.09	1.466	365	715.32	1.477	1.864

Sursa: Calculele autorilor

Defalcarea veniturilor pe membru de familie pe regiuni și medii de rezidență prezintă și ea o imagine interesantă. Din tabel se observă că veniturile per capita din urban sunt semnificativ mai mari decât veniturile din rural, cu cel puțin 50% mai mari, ajungându-se și la aproape 90%. Dacă se ține cont de mediul de rezidență urban/rural, atunci diferențele între regiuni ale veniturile pe capita devin mai mici. Clasamentul celei mai sărace regiuni se menține și când se analizează separat pe mediu urban și rural. Ca o observație se poate observa că regiunea rurală din vestul țării este apropiată de veniturile regiunii din Ilfov.

Analiza valorilor unitare va fi făcută în secțiunile următoare atât la nivel agregat dar și dezagregat pentru mai multe produse care nu lipsesc din coșul alimentar al majorității gospodăriilor. Acestea sunt produsele de panificație, orezul, sortimentele de carne de pui, cartofi, zahăr și cafea. Produsele investigate sunt variate și au roluri diferite în dieta gospodăriei produsele de panificație și cartofii sunt produse de bază, și mai accesibile pentru toate gospodăriile. Orezul, deși mai scump și ne-autohton, face parte din dieta familiilor, inclusiv cele mai sărace, datorită faptului că există o multitudine de produse de diferite calități. Carnea de pui deși ar trebui să fie nelipsită pentru toate gospodăriile, datorită prețurilor, poate deveni pentru gospodăriile aflate în primele decile un produs greu accesibil. Zahărul poate fi considerat un produs ne-esențial pentru că el nu este necesar în dieta gospodăriilor. Cafeaua este în schimb un produs considerat tipic de adulți, împreună cu băutura, dar majoritatea gospodăriilor o consumă.

În Tabelul 24 din Anexa 1 sunt prezentate cantitățile achiziționate de gospodării în funcție de decile. Produsele de panificație sunt produsele care au un caracter puternic inferior. Pe măsură ce crește venitul gospodăriei cantitatea de pâine scade, ajungându-se ca la decila 10 să se achiziționeze în jur de 60% din cantitatea de pâine achiziționată de gospodăriile din primele decile. Orezul și cartofii au același comportament, dar scăderea cu decilele de venit este mai puțin pronunțată, 25% în cazul cartofilor și numai 20% în cazul orezului. Cantitățile de carne de pasăre și de zahărul achiziționate par să fie independente de decila de venit a gospodăriei, ele crescând cu 5% în cazul cărnii de pasăre, și cu 3% în cazul zahărului la gospodăriile din decila 10 de venit față de cele din decila 1. La cafea se vede caracterul de produs de lux, pentru că se observă cum cantitatea de cafea achiziționată de gospodărie crește

în mod constant cu fiecare decilă ajungând ca în decila 10 să se consume cu 35% mai multă cantitate de cafea decât în decila 1.

Analiza valorilor unitare agregate

Înainte de a începe analiza mai complexă a valorilor unitare, vom face o analiză empirică a valorilor unitare pentru a vedea dacă ipoteza noastră privind existența unor diferențe importante între prețurile, cuantificate cu ajutorul valorilor unitare, între regiunile țării, și mai ales mediu urban și rural este susținută de datele reale. Pentru acest exercițiu am luat o medie a valorilor unitare pentru toate produsele achiziționate în luna respectivă, în zona respectivă și în regiunea respectivă. Trebuie menționat că aceste medii nu sunt ponderate cu aceleași ponderi, ele reprezentând consumul efectiv al gospodăriilor și nu cheltuielile de consum pentru un coș ipotetic cum este cazul la calculul indicelui prețurilor de consum. Din acest motiv, chiar în condițiile unor prețuri identice, ar putea să apară diferențe între valorile indicilor agregate pentru că sunt diferențe între produsele care sunt consumate de gospodării în funcție de zona de rezidență, diferențe date de tradiții, gusturi, abundența unui produs într-o anumită regiune, etc.

Tabelul 7 Valorile unitare agregate pentru toate gospodăriile și separat pentru urban și rural.

	Numar de inregistrari	UVC	Urban/Rural
Total	752120	8.920	
Urban	461120	9.220	1.098
Rural	291000	8.445	

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 7 prezintă valorile valorilor unitare agregate și se poate observa o diferență de aproximativ 10% între prețurile urbane și cele rurale în defavoarea prețurilor rurale. Acest lucru pare să sugereze într-adevăr existența unor disparități între zonele urban și rural, lucru investigat mai în amănunt în Tabelul 8 care prezintă aceeași situație dar la nivel regional.

Tabelul 8 Valorilor unitare agregate după regiune și mediu de rezidență.

	Total		Urban		Rural		Urban/Rural
	Valoare unitara	Indice	Valoare unitara	Indice	Valoare unitara	Indice	
Nord-Est	8.825	1	9.118	1	8.562	1	1.065
Sud-Est	8.307	0.941	8.550	0.938	7.971	0.931	1.073
Sud-Muntenia	8.767	0.993	8.961	0.983	8.565	1.000	1.046
Sud-Vest-Oltenia	7.578	0.859	7.931	0.870	7.223	0.844	1.098
Vest	9.132	1.035	9.269	1.017	8.795	1.027	1.054

Nord-Vest	8.840	1.002	9.099	0.998	8.405	0.982	1.083
Centru	9.614	1.089	9.756	1.070	9.330	1.090	1.046
Bucuresti Ilfov	9.910	1.123	10.086	1.106	8.661	1.012	1.165

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul de mai sus sugerează faptul că există diferențe în valorile unitare între regiuni și medii de rezidență. Regiunile cu prețurile cele mai scăzute sunt Sud-Vest Muntenia și Sud-Est. Deși aceste regiuni erau caracterizate de venituri mai scăzute, cele mai scăzute venituri se înregistrau în regiunea Nord-Est, regiune care are valorile unitare agregate cu peste 10% mai mari decât cele din Sud-Vest Oltenia. Zona rurală a regiunii București Ilfov are valori unitare agregate foarte apropiate de valoarea zonelor sărace rurale, cu 1% mai mari decât zona Nord-Est. Zonele urbane din Centru și București Ilfov ocupă primele locuri în topul celor mai mari valori unitare agregate cu peste 7%, respectiv 10% peste regiunea Nord-Est urban.

Tabelul 9 Valorile unitare agregate pe medii și decile.

	Total	Indice	Urban	Indice	Rural	Indice	Urban/ Rural
decila 1	7.842	1	7.777	1	7.863	1	0.989
decila 2	8.047	1.026	8.037	1.033	8.051	1.024	0.998
decila 3	8.154	1.040	8.180	1.052	8.141	1.035	1.005
decila 4	8.390	1.070	8.432	1.084	8.360	1.063	1.009
decila 5	8.554	1.091	8.555	1.100	8.552	1.088	1.000
decila 6	8.699	1.109	8.694	1.118	8.707	1.107	0.999
decila 7	8.978	1.145	9.015	1.159	8.883	1.130	1.015
decila 8	9.226	1.177	9.252	1.190	9.119	1.160	1.015
decila 9	9.543	1.217	9.612	1.236	9.174	1.167	1.048
decila 10	10.409	1.327	10.505	1.351	9.614	1.223	1.093

Sursa: Calculele autorilor

Aceste diferențe dintre valorile unitare regionale pot fi explicate, măcar în parte de calitatea diferită a produselor achiziționate de gospodăriile din diferite regiuni. Gospodăriile mai sărace achiziționează cu precădere produse de prețuri mai reduse, respectiv de calitate mai scăzută. Aceste gospodării se regăsesc cu precădere în zonele mai sărace, deci diferențele de valori unitare între zonele mai sărace și cele mai bogate pot fi explicate și de diferențele în calitatea produselor achiziționate. Acest lucru este investigat studiind diferențele între valorile unitare pe mediile de rezidență pe decilele de venituri construite anterior.

Analiza valorilor unitare agregate pe decile și regiuni este un indicator mai bun privind existența discrepanțelor de prețuri. Ipoteza este că gospodăriile care se află în decile similare de venit achiziționează bunuri de calitate similară, deci de prețuri similare (în cazul în care nu sunt diferențe spațiale între ele), și în cazul în care există diferențe în valorile unitare acestea sunt date în primul rând de diferențele în nivelul prețurilor între mediile de rezidență.

Tabelul 9 prezintă atât media valorilor unitare cât și valorile unitare pe decilă. Se observă o creștere continuă a valorilor unitare pe decilă, indiferent de mediu, lucru evidențiat mai bine prin raportul valorilor unitare pe decilă față de prima decilă. Pe total gospodăriile creșterea în valoarea valorii unitare agregate între prima și ultima decilă este aproximativ 32%, în cazul gospodăriilor urbane diferența de valori unitare între prima și ultima decilă fiind de 35%, iar în cazul gospodăriilor rurale aceasta fiind de numai 22%.

Ultima coloană prezintă raportul dintre valorile unitare agregate pentru mediu urban și rural. La decile de venituri scăzute se observă că media valorilor unitare din urban este ceva mai mică decât media valorilor unitare din rural⁸. Acest lucru pare un pic ciudat, pentru că nu există motive raționale pentru care gospodăriile din rural ar cumpăra bunuri mai scumpe decât cele din urban. Răspunsul firesc este că probabil nu cumpără bunuri de calitate superioară celor din urban, dar că în mediu rural posibilitatea de selecție este mult mai limitată decât în mediu urban, unde persoanele au la dispoziție o varietate mai mare de magazine și pot alege între un număr mai mare de produse selectând produsele cele mai ieftine, eventual cele aflate în ofertă în luna respectivă.

O altă explicație posibilă este dată de diferența în coșul alimentar achiziționat de gospodăriile din zona urbană și zona rurală. Cele din zona rurală aflate în grupele de venituri cele mai scăzute sunt gospodăriile care au activități în agricultura de subzistență, și deci o parte din produsele consumate vin din producția proprie, și deci nu apar între cele achiziționate, crescând în acest fel media valorilor unitare pentru produsele achiziționate.

Decilele 2 până la decila 6 de venit au valorile unitare agregate foarte apropiate, părând că nu sunt diferențe de prețuri între mediile de rezidență urban și rural. Gospodăriile din decila 7 și 8 au valorile unitare agregate cu aproximativ 1.5% mai mari în urban față de rural, o diferență nu foarte importantă.

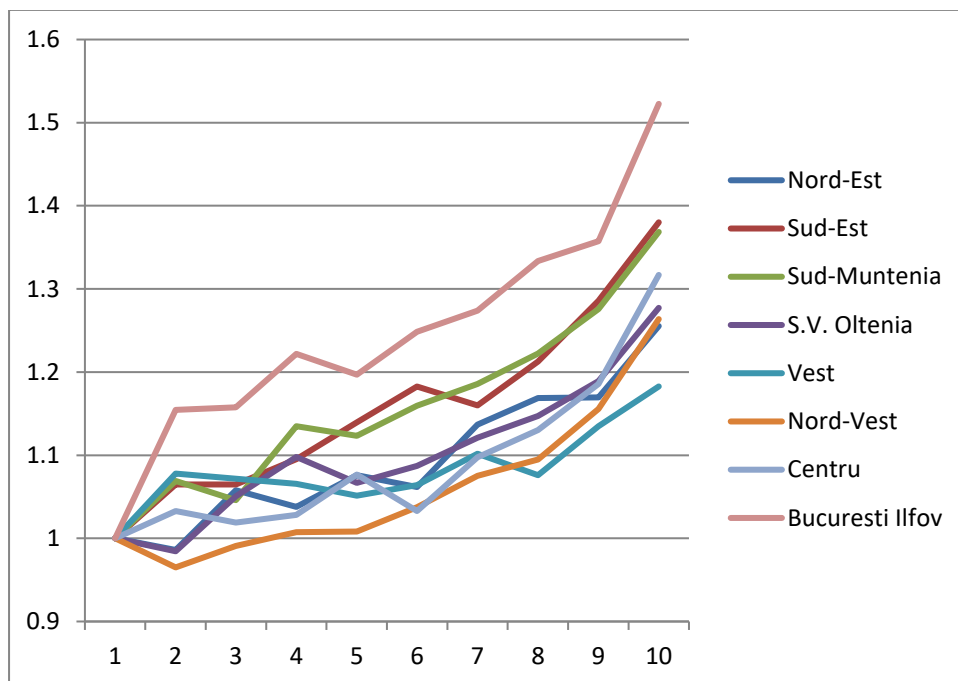
La extrema cealaltă sunt diferențele de valori unitare între gospodăriile aflate în decile mari de venit dar în medii diferite. Valorile unitare agregate în decila 9 sunt cu aproape 5% mai mari pentru gospodăriile urbane și iar în decila 10 cu peste 9% mai mari pentru gospodăriile urbane. Acest lucru pare să indice o diferență mai importantă de prețuri între mediile urbane și rurale, sau o lipsă a produselor de calitate superioară în mediul rural.

Ne interesează și diferențele la nivel regional între valorilor unitare agregate. Rezultatele sunt prezentate în Tabelul 25, Tabelul 26 și Tabelul 27 din Anexa 2 Valorile unitare agregate pentru toate gospodăriile și pentru gospodăriile urbane, respectiv gospodăriile rurale. Aceste medii sunt calculate tot pe decile în acest fel evidențiindu-se partea din valoarea unitară care este dată de creșterea în calitatea produselor achiziționate.

Rezultatele surprinse în cele trei tabele indică o diferență regională între prețuri, chiar și la nivelul aceleiași decile se vede că există o variație spațială a prețurilor, cu zonele cele mai defavorizate având și valorile unitare cele mai reduse. Efectul pe care calitatea produselor îl generează asupra valorilor unitare este evident, în cea mai mare parte din cazuri mutarea într-o decilă superioară de venit produce și o creștere a valorilor unitare agregate.

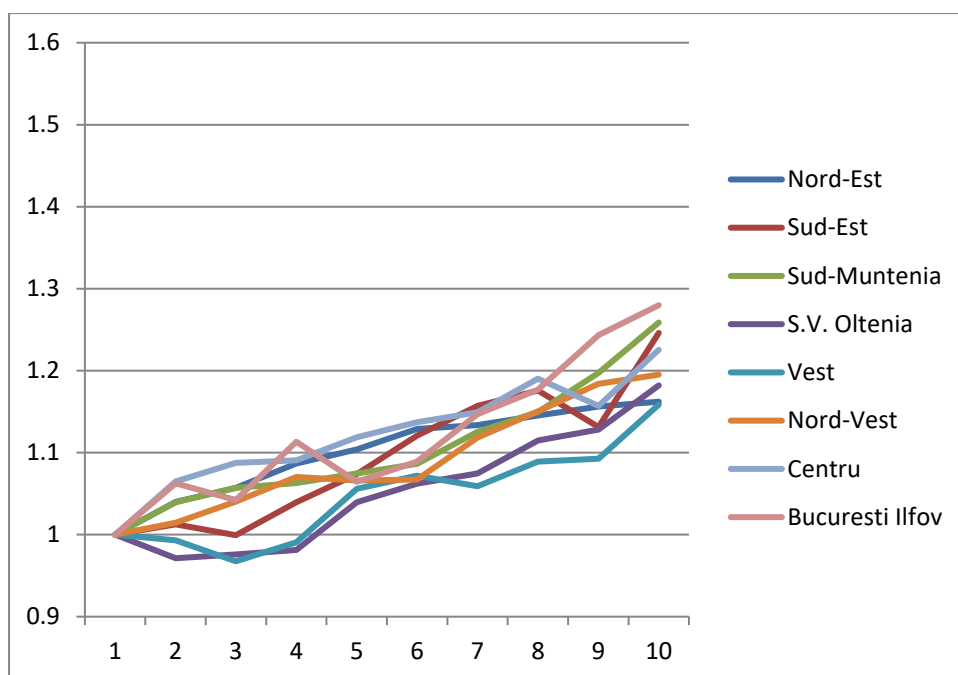
⁸ Diferența este sub 1% pentru gospodăriile din decila 1 de venit.

Graficul 1 Variația valorilor unitare agregate față de decila 1 în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 2 Variația valorilor unitare agregate față de decila 1 în mediul rural.

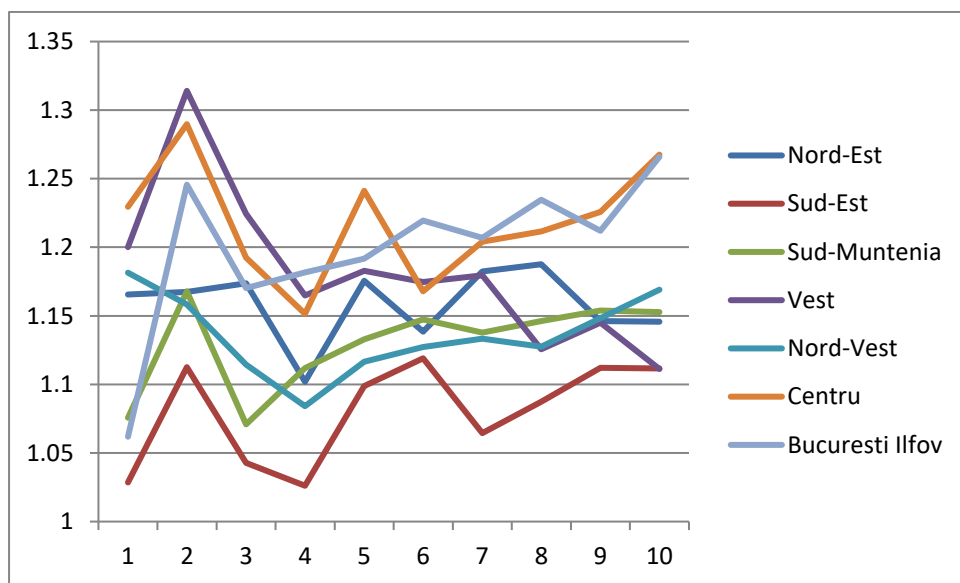
Sursa: Calculele autorilor

Anexa 2 Valorile unitare agregate prezintă indici de prețuri construiți folosind datele din tabele discutate. Au fost construiți două tipuri de indici, primul indice a fost construit față de prima decilă pentru fiecare regiune, iar al doilea față de regiunea Nord-Est pentru fiecare regiune.

Graficul 1 și Graficul 2 surprind variația indicilor valorilor unitare față de prima decilă în zona urbană și zona rurală, aceste grafice nu permit să se facă o comparație între valorile unitare între regiuni, *ele surprind numai efectul de calitate, cum crește calitatea produselor* (cuantificată cu ajutorul valorilor unitare) *odată cu creșterea veniturilor*. O primă observație care se desprinde este că discrepanțele de valori unitare agregate sunt mai mari în zona urbană față de zona rurală. În zona urbană cea mai rapidă creștere a valorilor unitare este înregistrată în București, unde valorile unitare agregate în decila 10 sunt cu peste 50% mai mari față de cele din decila 1. Bucureștiul este urmat îndeaproape de regiunea Sud-Est și Sud-Muntenia unde creșterea valorii unitare agregate este aproape cu 40% față de prima decilă. Pare ciudat că regiunile Sud-Est și Sud-Muntenia (regiuni sărace) sunt cele cu creșteri foarte mari în valorile unitare odată cu creșterea decilelor, dar trebuie să ținem cont de faptul că mediile pe decile controlează pentru diferențele în venituri, între regiuni. Ceea ce pare că se desprinde este că în regiunile sărace produsele de calitate superioară sunt la prețuri mai mari comparabil cu regiunile mai bogate. La polul opus, regiunea care înregistrează cele mai mici creșteri în valorile unitare agregate este regiunea de Vest cu valori sub 20% mai mari față de cele din prima decilă.

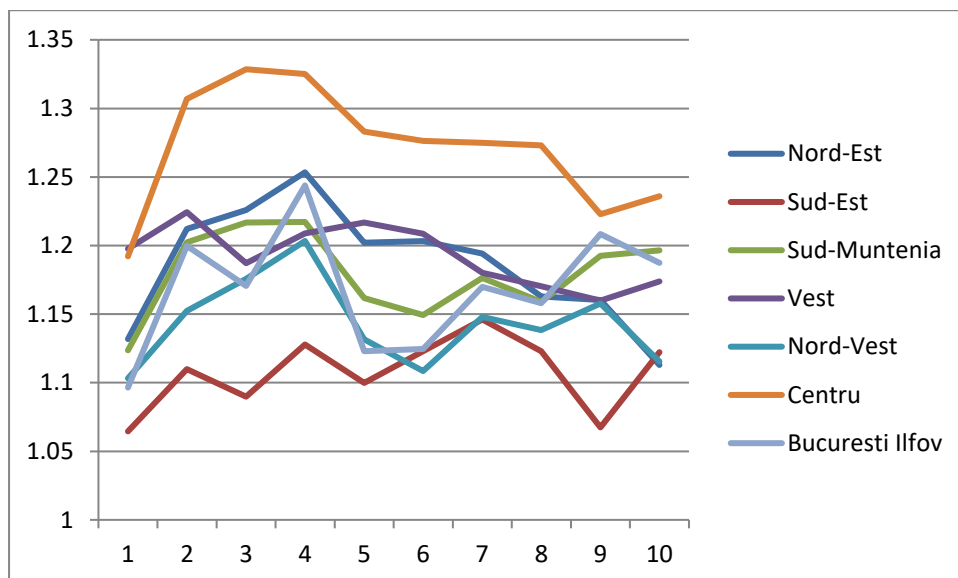
În zona rurală cea mai mare creștere de valori unitare de la decila 1 la decila 10 este tot în zona București Ilfov, dar cu sub 30%, urmată îndeaproape tot de regiunile Sud-Est și Sud-Muntenia. În zona rurală este o împrăștiere mai mică efectul calității produselor este de a crește valorile unitare undeva între 20-30%.

Graficul 3 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru zona urbană.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 4 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 3 și Graficul 4 prezintă o imagine cu *diferențele spațiale între valorile unitare agregate pentru gospodăriile din zonele urbane și rurale față de regiunea cu prețurile cele mai scăzute*. Pentru toate decilele de venituri, cele mai scăzute valori unitare agregate și deci în consecință prețuri sunt în regiunea Sud Vest Oltenia⁹ urmată de regiunea Sud-Est, lucru care pare să confirme ipoteza că regiunile cu standard de viață mai scăzut au și prețuri mai mici, atât în zona urbană cât și în zona rurală.

În zona urbană regiunile de Vest, Centru și București - Ilfov au un comportament mai ciudat, valorile unitare agregate din decilele scăzute de venit au valori mult superioare regiunii de comparație.

Analiza valorilor unitare pentru câteva produse

Analiza valorilor unitare a fost făcută nu numai la nivel agregat dar și dezagregat pentru mai multe produse care nu lipsesc din coșul alimentar al majorității gospodăriilor. Acestea sunt produsele de panificație, orezul, sortimentele de carne de pui, cartofi, zahăr și cafea. Produsele investigate sunt variate și au roluri diferite în dieta gospodăriei produsele de panificație și cartofii sunt produse de bază, și mai accesibile pentru toate gospodăriile. Orezul, deși mai scump și ne-autohton, face parte din dieta familiilor, inclusiv cele mai

⁹ Regiunea nu apare pe grafic pentru că comparația celorlalte regiuni se face referitor la ea. Indici supra-unitari înseamnă prețuri mai mari decât regiunea respectivă.

sărace, și din acest motiv există o multitudine de produse de diferite calități. Carnea de pui deși ar trebui să fie nelipsită pentru toate gospodăriile, datorită prețurilor, poate deveni pentru gospodăriile aflate în primele decile un produs greu accesibil. Zahărul poate fi considerat un produs ne-esențial pentru că el nu este necesar în dieta gospodăriilor. Cafeaua este în schimb un produs considerat tipic de adulți, împreună cu băutura, dar majoritatea gospodăriilor o consumă.

Faptul că nu toate gospodăriile cuprinse în anchetă au raportat cheltuielile în aceeași lună generează o dificultate în plus datorită sezonității prețurilor. În cazul unor produse alimentare, funcție de sezon, prețurile pot fi mai mari iarna și la începutul primăverii, și scăzând în perioada în care se produce următoarea recoltă, după caz, în timpul verii, sau la începutul toamnei. Din acest motiv s-ar putea ca o parte din variația valorilor unitare să poată să fie explicată nu de diferențe de prețuri între regiuni, ci de diferențe de prețuri între luni diferite.

Tabelul 10 Media valorilor unitare pentru pâine, orez, carne de pui.

	Paine			Orez			Carne pui		
	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%
Ianuarie	2502	3.580	1	1848	5.772	1	1662	9.741	1
Februarie	2553	3.729	1.042	1950	5.840	1.012	1822	9.764	1.002
Martie	2453	3.804	1.062	1891	5.850	1.013	1733	9.903	1.017
Aprilie	2480	3.846	1.074	1913	5.898	1.022	1726	10.120	1.039
Mai	2493	3.808	1.064	1858	5.858	1.015	1863	9.926	1.019
Iunie	2447	3.829	1.069	1831	5.834	1.011	1789	9.971	1.024
Iulie	2493	3.822	1.068	1869	5.839	1.012	1852	9.893	1.016
August	2504	3.842	1.073	1876	5.837	1.011	1836	9.911	1.017
Septembrie	2427	3.834	1.071	1843	5.842	1.012	1825	9.804	1.006
Octombrie	2384	3.835	1.071	1790	5.864	1.016	1804	9.962	1.023
Noiembrie	2385	3.788	1.058	1846	5.807	1.006	1752	9.925	1.019
Decembrie	2379	3.787	1.058	1816	5.814	1.007	1570	10.197	1.047

Sursa: Calculele autorilor

În Tabelul 10 și Tabelul 11 am prezentat variația valorii unitare pentru câteva produse în funcție de lunile în care gospodăria a participat în anchetă.. Produsele au fost selectate pentru că cele mai multe gospodării achiziționează acel produs în perioada în care se derulează ancheta. Acest lucru este important pentru că avem informații suficiente ca să analizăm variația prețului unitar pe mai multe dimensiuni.

Primul produs selecționat a fost pâinea. Această produs este unul de bază, și este achiziționat de un număr foarte mare de gospodării, pentru că majoritatea consumă pâine în luna respectivă. Chiar și la pâine se observă o variație sezonieră a valorilor unitare. În luna ianuarie valorile înregistrează cea mai mică medie, crescând cu până la 7% în lunile de vară. Acest lucru pare că nu are sens, pentru că începutul verii este perioada când se recoltează grâul. Explicația constă în faptul că anul 2012, anul în care ancheta noastră a fost derulată, nu a fost un an foarte bun pentru agricultură, nu numai în România, dar și în restul lumii,

prețurile înregistrate pe piețele internaționale la grâu și porumb fiind cele mai mari din ultimii ani.

Tabelul 11 Media valorilor unitare pentru cartofi, zahăr și cafea,

	Cartofi			Zahar			Cafea		
	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%
Ianuarie	1519	2.246	1	2122	3.834	1	1620	35.957	1
Februarie	1682	2.473	1.101	2190	4.281	1.117	1673	37.189	1.034
Martie	1672	2.631	1.172	2144	4.764	1.243	1611	37.616	1.046
Aprilie	1673	2.679	1.193	2178	5.047	1.316	1623	38.277	1.065
Mai	1860	2.589	1.153	2134	5.112	1.333	1656	38.021	1.057
Iunie	1839	1.926	0.857	2121	5.117	1.335	1584	39.038	1.086
Iulie	1672	1.374	0.612	2162	5.071	1.323	1604	40.164	1.117
August	1537	1.199	0.534	2134	5.054	1.318	1603	40.268	1.120
Septembrie	1454	1.104	0.492	2118	5.080	1.325	1541	40.317	1.121
Octombrie	1409	1.063	0.473	2080	5.059	1.319	1581	41.512	1.154
Noiembrie	1386	1.115	0.497	2099	5.027	1.311	1594	41.587	1.157
Decembrie	1282	1.172	0.522	2097	5.033	1.313	1579	42.073	1.170

Sursa: Calculele autorilor

Orezul este al doilea produs analizat. Valorile analizate sunt mult mai stabile de-a lungul celor 12 luni, datorită ofertei în exces de pe piața internațională a orezului. Creșterea cea mai mare se înregistrează în luna aprilie în jur de 2% mai mult decât în luna ianuarie, luna cu cel mai mic preț.

Următorul produs analizat este carnea de pui. La fel luna față de care se analizează evoluția este luna ianuarie cea în care valorile unitare analizate este cel mai scăzute. Valoarea înregistrează un salt în luna aprilie și luna decembrie de aproximativ 4, 4.5%.

Cartofii au un puternic caracter sezonier, valorile unitare înregistrează o creștere continuă din ianuarie, până în luna mai. În lunile de vară, odată cu apariția cartofilor noi prețurile încep să scadă, ele devenind cel mai scăzute în lunie septembrie octombrie¹⁰, sub 50% din prețurile lunii ianuarie.

Zahărul este produsul care a înregistrat creșterile cele mai mari în anul 2012, ajungând la valori cu peste 30% mai mari începând cu luna aprilie și s-a stabilizat la aceste valori.

Cafeaua este un alt exemplu de aliment care a avut creșteri mari față de luna ianuarie, ajungând la aproximativ 15% creșteri.

O observație generală este că, cu excepția cartofilor, toate celelalte produse au valorile unitare cele mai mici în luna ianuarie, și cele mai mari în luna decembrie. Acest lucru este explicabil prin prezența sărbătorilor de iarnă sezon în care se înregistrează un salt în prețuri datorită creșterii importante în cerere, urmat de o scădere în ianuarie când se înregistrează una din cele mai scăzute cereri pe piață.

¹⁰ Recolta nouă de cartofi este în toamnă.

Tabelul 12 Variația valorii unitare pentru pâine, orez și carne de pui în funcție de regiune.

	Paine			Orez			Carne pui		
	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%
Nord-Est	4596	3.868	1	3604	5.917	1	2955	2.466	1
Sud-Est	3680	3.759	0.972	2782	5.989	1.012	2584	2.405	0.975
Sud-Muntenia	4546	3.670	0.949	3682	6.048	1.022	3343	2.151	0.872
Sud-Vest-Oltenia	2844	3.500	0.905	2267	5.683	0.960	2036	2.001	0.811
Vest	3287	3.799	0.982	2507	5.578	0.943	2310	2.720	1.103
Nord-Vest	4039	3.773	0.975	3160	5.568	0.941	2819	2.573	1.043
Centru	4136	3.919	1.013	2501	5.749	0.972	3024	2.607	1.057
Bucuresti Ilfov	2372	4.073	1.053	1828	6.169	1.043	2163	3.082	1.250

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 10 și Tabelul 11 sugerează prezența sezonității în date, mai ales în cazul cartofilor, dar nu numai. Variația valorilor unitare poate fi explicată însă de o multitudine de alți factori, cum am mai menționat. Unul din posibili factori este diferența de prețuri dintre regiunile țării. În Tabelul 12 și Tabelul 13 am prezentat variația valorii unitare cu regiunea de rezidență.

Tabelul 13 Variația valorii unitare pentru cartofi, zahăr și cafea în funcție de regiune.

	Cartofi			Zahar			Cafea		
	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%	Nr. obs	Media	%
Nord-Est	2204	1.805	1	3914	4.870	1	2760	38.952	1
Sud-Est	2969	1.740	0.964	2966	4.941	1.014	1977	38.534	0.989
Sud-Muntenia	3693	1.814	1.005	4109	4.926	1.011	3149	40.751	1.046
Sud-Vest-Oltenia	2253	1.776	0.984	2890	4.905	1.007	1826	36.654	0.941
Vest	1977	1.900	1.053	2900	4.764	0.978	2328	37.794	0.970
Nord-Vest	1893	1.915	1.061	3425	4.870	1.000	2689	39.363	1.011
Centru	1801	1.828	1.013	3378	4.800	0.986	2719	39.368	1.011
Bucuresti Ilfov	2195	2.088	1.157	1997	4.896	1.005	1821	42.628	1.094

Sursa: Calculele autorilor

Din cele două tabele se poate observa prezența unei variații a valorilor unitare pentru diferitele produse. La pâine valorile unitare variază cu 15% între regiunea cu prețurile cele mai scăzute (Sud-Vest Oltenia) și cea cu prețurile cele mai crescute (București-Ilfov). La orez variația valorilor unitare este mai scăzută de 10% de la regiunea de Nord-Vest la București Ilfov. Carnea de pui înregistrează variația spațială cea mai mare dintre toate produsele

investigate de aproape 45% între regiunea Sud-Vest Oltenia și București. La cartofi variația spațială este de aproximativ 20%, cu regiunea cu prețurile cele mai scăzute fiind regiunea de Sud-Est, la polul opus se menține București Ilfov. La zahăr variația este aproape inexistentă sub 4% de la regiunea de Vest (cea cu valorile unitare cele mai scăzute) la regiunea Sud-Est (cea cu valorile unitare cele mai ridicate). Variația spațială a valorilor unitare la cafea este în limitele obișnuite de circa 15% între regiunea Sud-Vest Oltenia și București Ilfov.

Ca o observație menționăm faptul că deși zona cu venituri per capita cele mai reduse este Nord-Est, nu acolo se înregistrează valorile unitare cele mai scăzute, acestea înregistrându-se în zona Sud-Vest Oltenia, zonă care înregistrează venituri cu aproximativ 10% mai ridicate (vezi Tabelul 5).

La prima vedere se pare că există o diferență spațială între valorile unitare pe regiuni, cel puțin în cazul cărnii de pui, cartofilor, pâinii și cafelei. Responsabile pentru diferențe pot fi însă alți factori. În primul rând ar putea apare diferențe din cauza calității diferite a bunurilor achiziționate în diferitele regiuni. Cum regiunile mai sărace se regăsesc cu precădere în decilele mai scăzute, și cum gospodăriile sărace achiziționează cu precădere produsele mai ieftine, pe media regiunii apar că valorile unitare sunt mai scăzute, chiar în cazul în care prețurile din zona respectivă nu sunt diferite de restul regiunilor.

Cuantificarea diferențelor în valorile unitare

Pentru o investigație mai în amănunt a variației spațiale a valorilor unitare/prețuri am construit tabele cu variațiile prețurilor la alimentele selectate pe decile, pe regiuni și pe mediu. Acestea sunt prezentate în

Anexa 3 Valorile unitare pentru diverse produse.

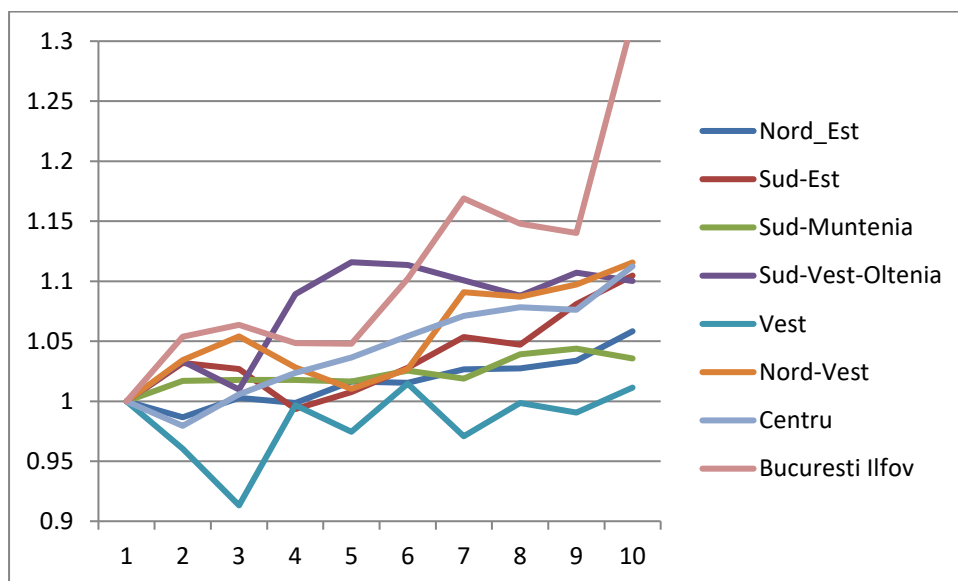
Pe baza tabelor au fost construiți doi indici de prețuri. Primul indice a fost construit pentru fiecare regiune față de prima decilă, adică pentru fiecare regiune, valorile unitare din decilele superioare au fost împărțite la valoarea unitară din prima decilă. Evoluțiile indicilor sunt informative numai din punct de vedere al creșterii valorilor unitare față de prima decilă, în acest fel urmărindu-se să se pună în evidență existența efectului de calitate, adică creșterea valorilor unitare indusă de achiziția de bunuri superioare calitativ celor achiziționate în prima decilă.

Al doilea indice construit este un indice regional față de regiunea Nord-Est. Valorile unitare pentru fiecare decilă și regiune au fost împărțite la valoarea unitară corespunzătoare regiunii Nord-Est din decila respectivă. În acest fel se evaluează pentru fiecare decilă cât de diferite sunt valorile unitare. Pentru că gospodăriile aflate în același decilă de venit ar trebui să consume bunuri similare calitativ aceste valori ar trebui să dea un indiciu privind variația spațială a prețurilor.

Diferențele în prețurile unitare induse de variația în calitatea produselor achiziționate de gospodăriile aflate în decile de venit diferite.

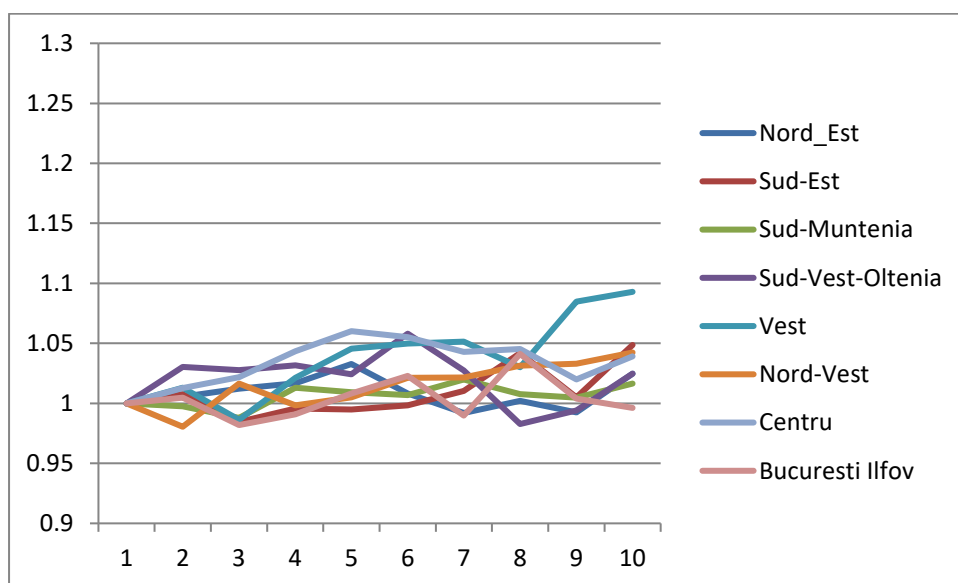
Începem analiza cu primii indici de prețuri prezentați anterior. Acest indice a fost construit pentru fiecare regiune față de prima decilă. Din punct de vedere metodologic calculul acestuia a presupus ca pentru fiecare regiune și fiecare produs, valorile unitare din decilele superioare să fie împărțite la valoarea unitară din prima decilă corespunzătoare produsului respectiv. Evoluțiile indicilor sunt informative numai din punct de vedere al creșterii valorilor unitare față de prima decilă, în acest fel urmărindu-se să se pună în evidență existența efectului de calitate, adică creșterea valorilor unitare indusă de achiziția de bunuri superioare calitativ celor achiziționate în prima decilă

Graficul 5 Variația valorilor unitare față de decila 1 pentru pâine în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 6 Variația valorilor unitare pentru pâine față de decila 1 în mediu rural.

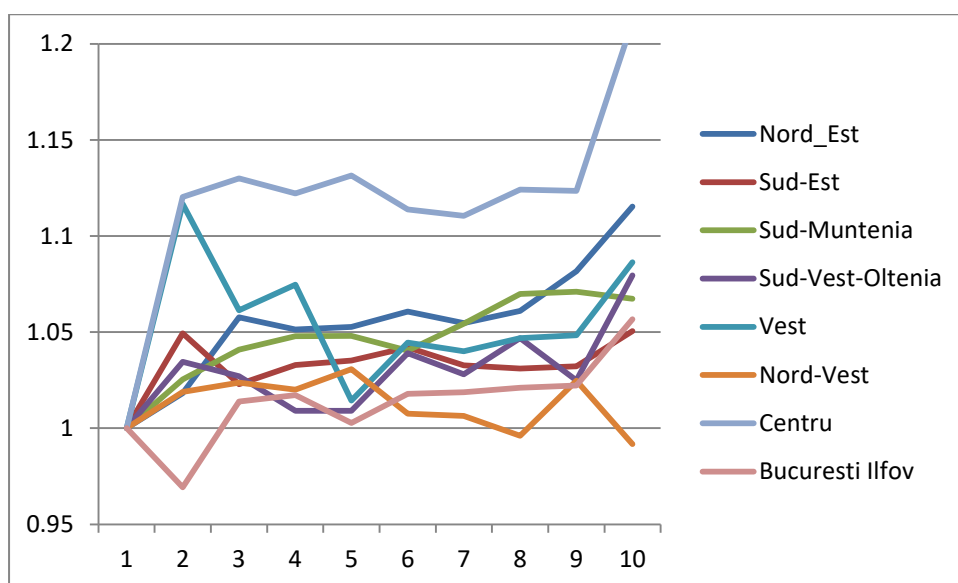

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 5 și Graficul 6 prezintă variația valorii unitare indusă de diferențele calitative dintre produsele achiziționate pentru pâine pentru mediu urban și mediul rural respectiv. Efectele induse de calitatea produselor sunt mult mai evidente în mediul urban, unde se poate vedea un trend ascendent al valorii unitare pe decile (ex. regiunea Centru, Sud-Muntenia, dar mai ales București-Ilfov). În cazul regiunii București - Ilfov la decilele mari se ajung la creșteri în valorile unitare cu peste 30% față de prima decilă, în restul regiunilor creșterile se încadrează în intervalul $\pm 10\%$.

În zona rurală regiunea de Vest deține cea mai mare creștere în calitate cu aproximativ 10% mai mult decât prima decilă la decilele mari. Zona București-Ilfov care este constituită practic din Ilfov (în partea rurală) nu se evidențiază prin valori unitare spectaculoase, deși din punct de vedere al veniturilor are venituri net superioare celorlalte regiuni rurale. Majoritatea creșterilor în regiunea rurală se încadrează în prima decilă $\pm 5\%$. Posibilele explicații sunt că în zonele rurale nu există o diversitate foarte mare a produselor de pâine ca în zona urbană, sau că preferințele consumatorilor din rural nu sunt către produse de panificație foarte elaborate.

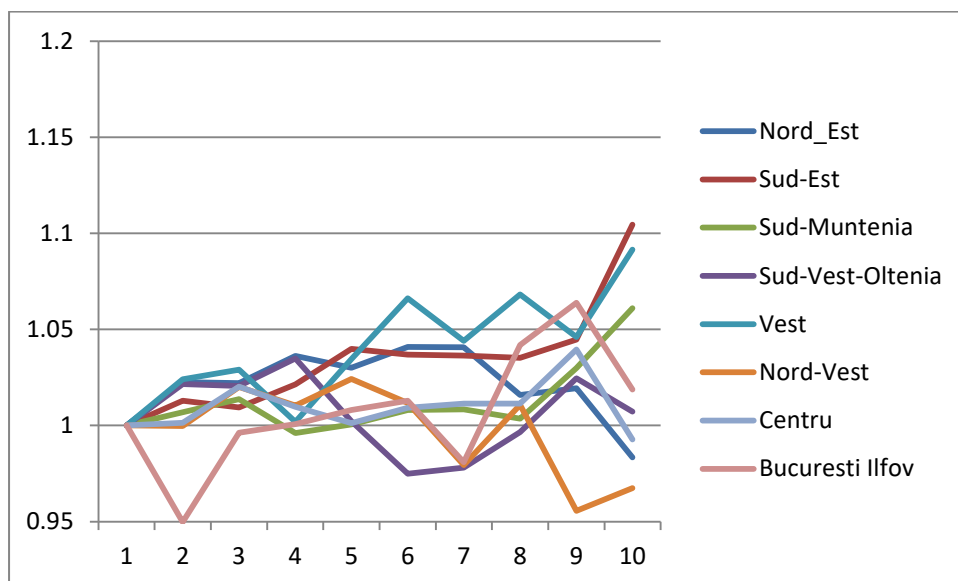
Graficul 7 Variația valorilor unitare pentru orez față de decila 1 în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 7 prezintă variația valorilor unitare pentru produsul orez pentru gospodăriile din mediu urban. Variația de la prima la ultima decilă este maxim de 20% pentru regiunea Centru, mai redusă decât la pâine, iar pentru regiunea București-Ilfov este în intervale similare normale. Dar dacă facem abstracție de regiunea Centru, variația restul regiunilor cu decilele este un pic peste 10%. Regiunea Vest are o evoluție mai ciudată, între decilele 2 și 5 valorile unitare scad, de abia după la decila 5 se înregistrează creșteri.

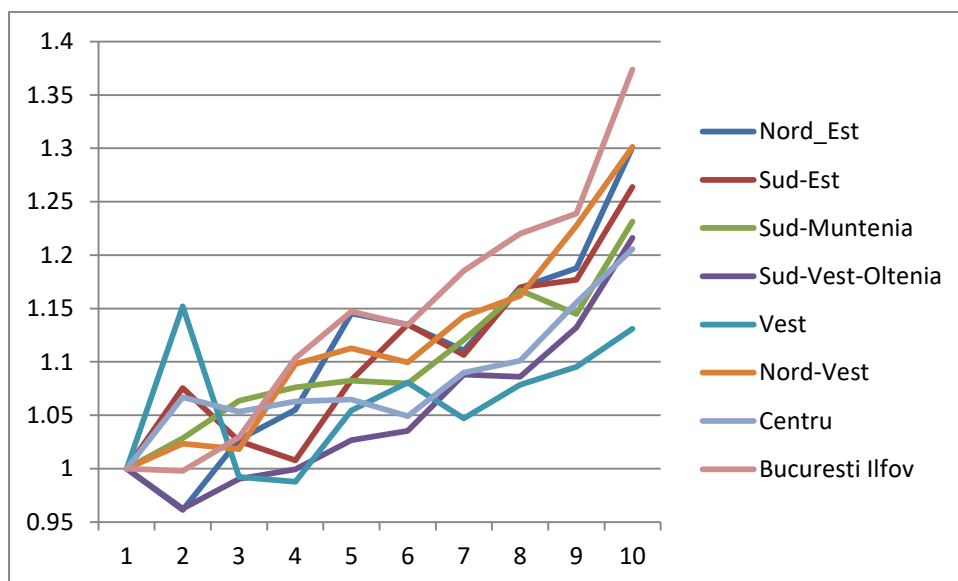
Graficul 8 Variația valorilor unitare pentru orez față de decila 1 în mediu rural

Sursa: Calculele autorilor

În zona rurală se observă din nou o variație mai mică a valorilor unitare cu decilele. La topul creșterilor sunt regiunile de Vest și Sud-Est, dar cu numai 10% valori peste prima decilă. Regiunea Ilfov are numai o creștere de 2% la decila 10 dar la decila 9 creșterea este de 6%. Regiunea Nord-Vest are o evoluție contradictorie, decilele superioare au valori unitare mai mici decât decila 1, ceea ce sugerează mai degrabă diferențe de prețuri între aceleași produse, și nu cumpărarea de produse mai proaste calitativ.

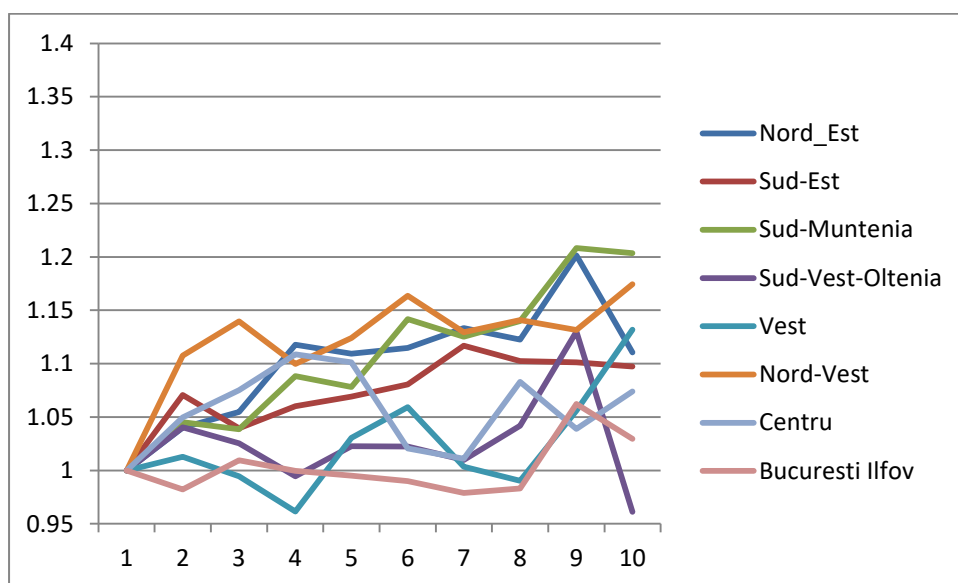
Graficul 9 Variația valorilor unitare pentru carnea de pui față de decila 1 în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 9 prezintă evoluția valorilor unitare la carnea de pui în mediul urban. La acest produs se observă cel mai clar o tendință ascendentă pentru toate regiunile mai ales la decilele superioare de venit, sugerând existența unui efect de creșterea calității produselor odată cu creșterea veniturilor. În topul regiunilor cu creștere cea mai mare este regiunea București -Ilfov care înregistrează creșteri de aproape 40%. Regiunile Nord-Vest și Nord-Est au variații ale valorilor unitare de 30% la decila superioară de venit. Cu excepția regiunii Vest, toate celelalte regiuni au creșteri cu decilele de peste 20%.

Graficul 10 Variația valorilor unitare pentru carnea de pui față de decila 1 în mediul rural.

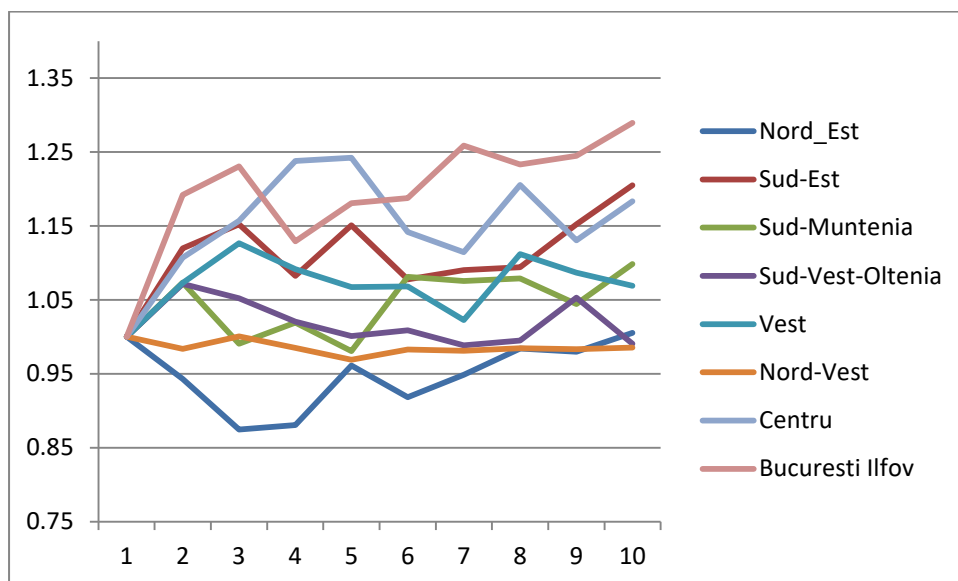

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 10 prezintă situația în mediul rural, care este total diferită de mediul urban. În primul rând creșterea cu decilele, acolo unde este întâlnită este mult mai scăzută, ajungând la puțin peste 20% în regiunea Sud-Muntenia și regiunea Nord-Est decila 9. În cazul regiunii Ilfov prețurile evoluează în jurul valorii din prima decilă cu destule situații când coboară sub acele valori. Și la regiunile Sud-Vest, Sud-Est și Nord -Vest pare să se mențină un trend crescător al valorilor unitare pe parcursul tuturor decilelor.

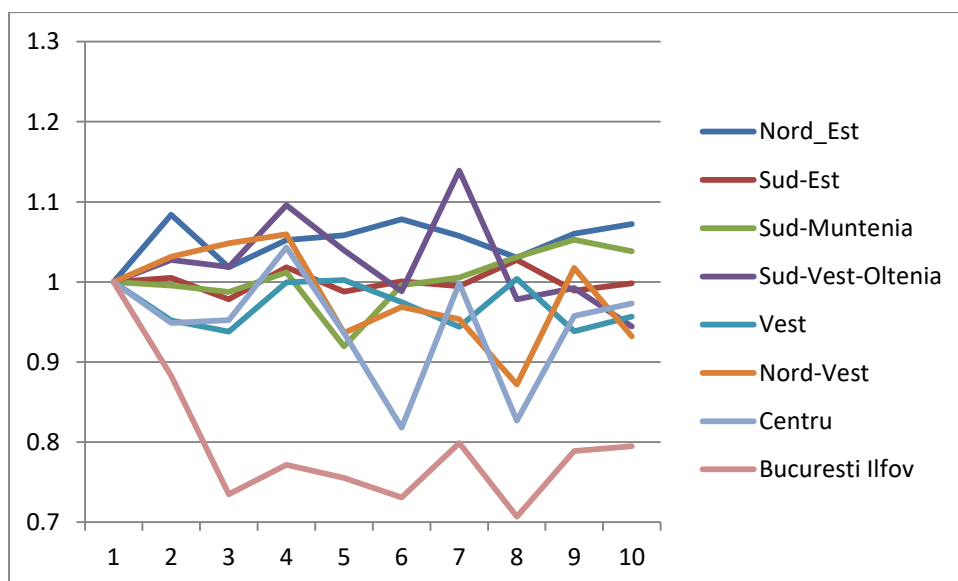
Graficul 11 prezintă variația valorilor unitare pe decile față de prima decilă în mediul urban pentru produsul alimentar cartof. Și la acest produs se înregistrează o variație destul de importantă pe decile, cea mai mare fiind tot la nivelul regiunii București - Ilfov cu aproape 30%. Următoarele regiuni din punct de vedere al creșterii valorilor unitare sunt Sud-Vest Oltenia și Centru, care înregistrează creșteri de peste 20%. În regiunea Nord-Est valorile unitare din decilele de la 2 în sus sunt și cu peste 10% mai scăzute, neînregistrându-se o creștere pe decile. Similar regiunea Nord-Vest, care se menține cu valori unitare în jurul valorii unu, adică similare primei decile.

Graficul 11 Variația valorilor unitare pentru cartofi față de decila 1 în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

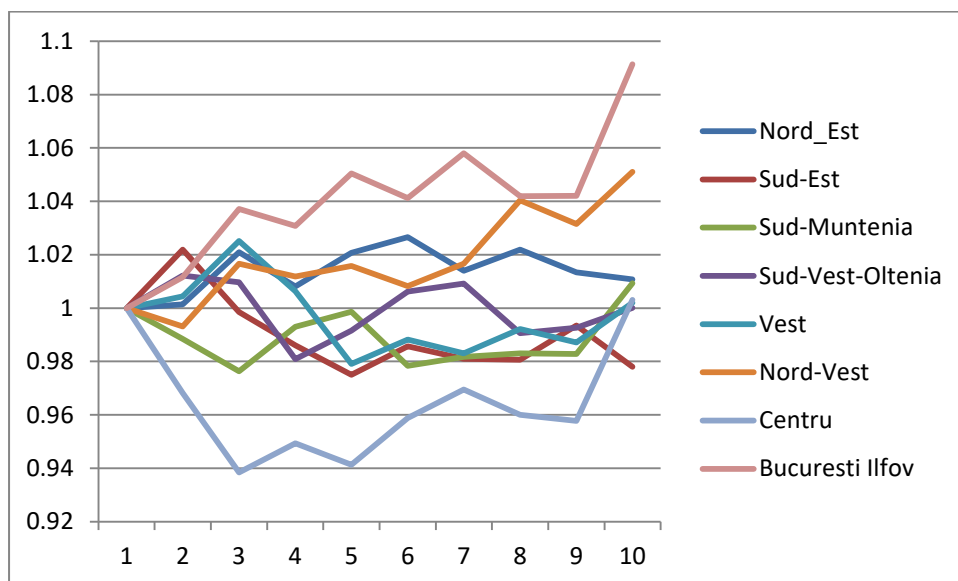
Graficul 12 Variația valorilor unitare pentru cartofi față de decila 1 în mediu rural.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 12 prezintă evoluția valorii unitare pe decile față de prima decilă pentru produsul cartof în mediul rural. Regiunile sunt împărțite în două categorii. Prima categorie din care fac parte regiunile București-Ilfov, Centru, Nord-Vest, Vest au o evoluție a prețurilor sub unitară, gospodăriile din decilele de la doi în sus au prețuri cu mult mai mici decât gospodăriile din prima decilă. În cazul județului Ilfov prețurile ajung și cu 30% mai scăzute. Cealaltă grupă de regiuni au un comportament mai apropiat de cel așteptat, în special regiunea Nord-Est și Sud-Muntenia.

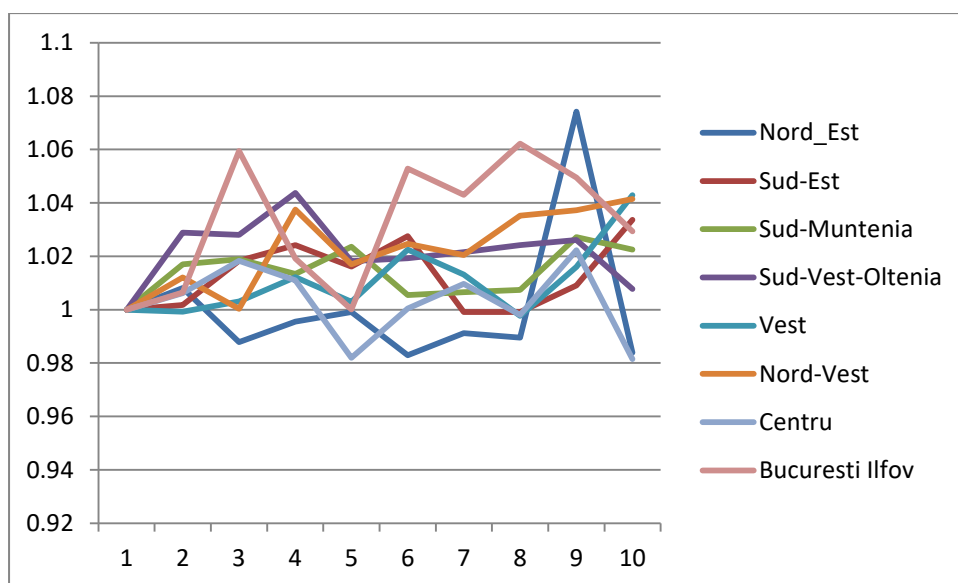
Graficul 13 Variația valorilor unitare pentru zahăr față de decila 1 în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 13 prezintă evoluția valorilor unitare pe decile față de prima decilă pentru produsul alimentar zahăr în mediu urban, și în acest caz avem două tipuri de regiuni, Regiunile Centru, Sud-Muntenia, Sud-Est, Vest au valorile unitare la decilele de la doi încolo preponderent sub valoarea primei decile. Regiunea Nord-Est are valorile unitare aproape constante cu 2% mai mari decât valoarea de la prima decilă. Regiunile București-Ilfov și Nord - Vest înregistrează o creștere a valorilor unitare pe decile.

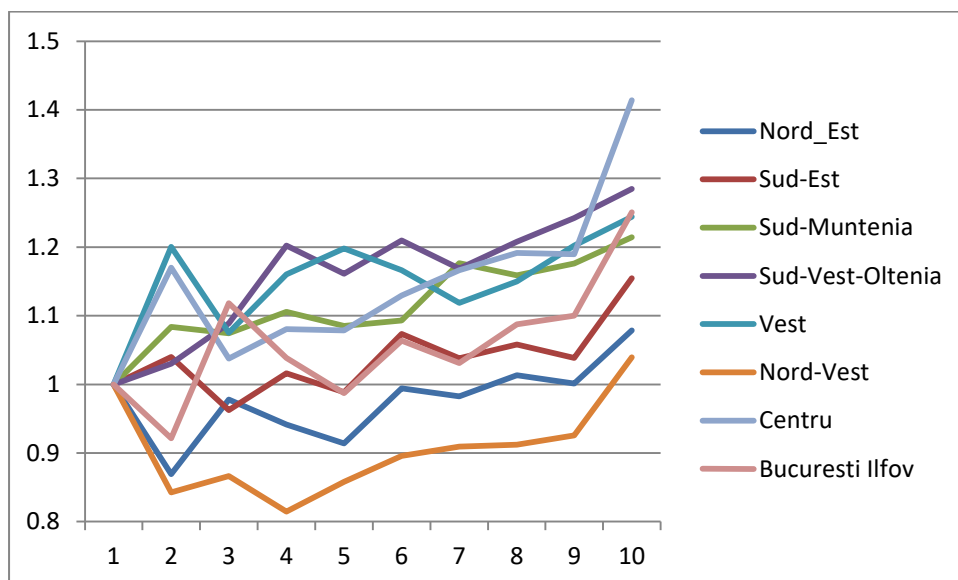
Graficul 14 Variația valorilor unitare pentru zahăr față de decila 1 în mediu rural.

Sursa: Calculele autorilor

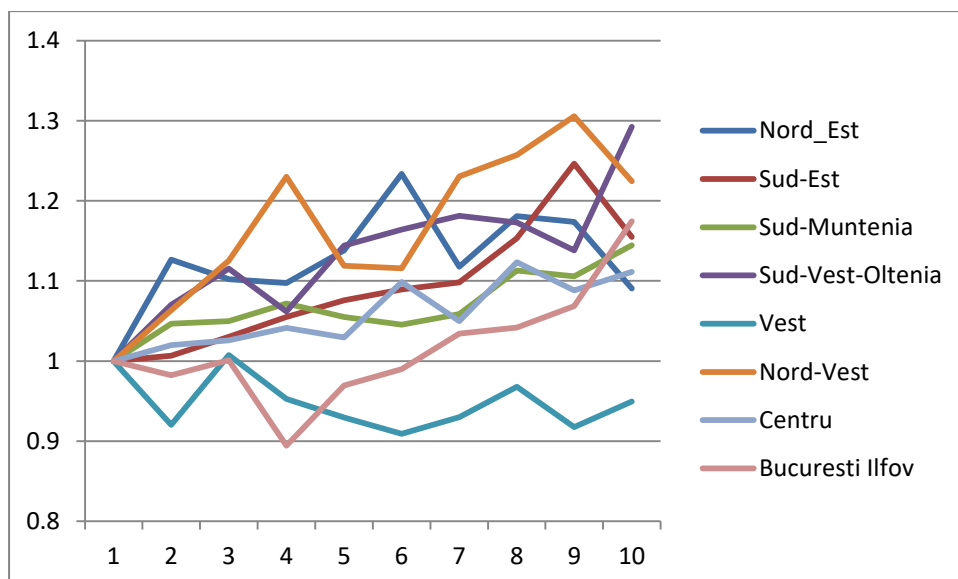
Graficul 14 prezintă evoluția valorii unitare la zahăr pe decile în mediu rural. În acest caz se observă că, cu excepția regiunii Nord-Est care înregistrează valorile unitare sub valoarea valorilor din prima decilă, valorile unitare sunt grupate în jurul valorii din prima decilă +2%.

Graficul 15 Variația valorilor unitare pentru cafea față de decila 1 în mediu urban.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 16 Variația valorilor unitare pentru cafea față de decila 1 în mediu rural

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 15 prezintă evoluția valorii unitare pe regiuni pe decile față de prima decilă pentru cafea în mediu urban. În cazul cafelei ca și în cazul carnii de pui se observă preponderența unei evoluții ascendente. Cea mai mare creștere se înregistrează în cazul regiunii Centru care

are valoarea unitară cu 40% peste prima decilă. Creșteri ale valorii unitare cu peste 20% se înregistrează și la regiunile Sud-Vest, Vest, București-Ilfov și Sud-Muntenia.

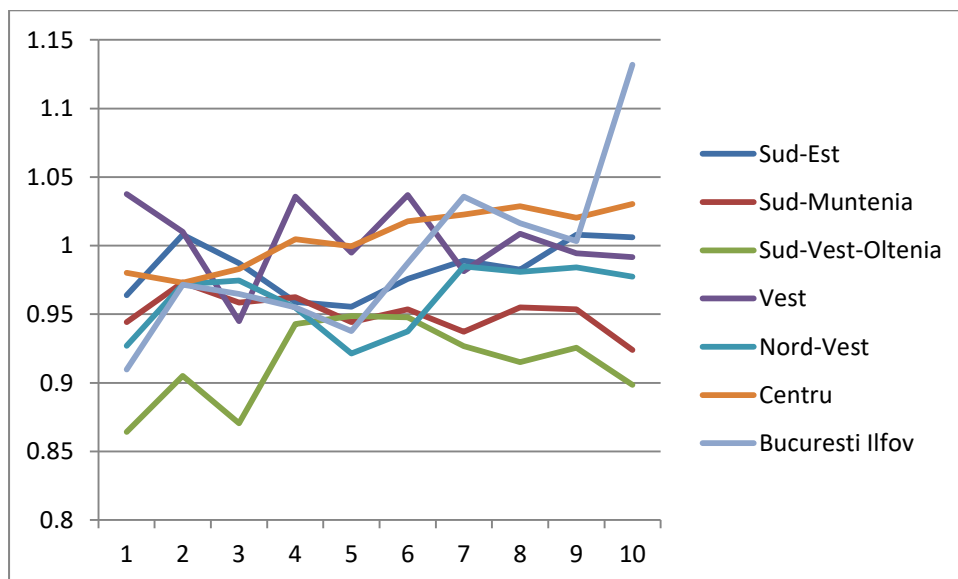
La polul opus sunt regiunile Nord-Vest și Nord-Est care au o mare parte din valorile decilelor intermediare sub valorile pentru prima decilă.

Graficul 16 prezintă evoluția valorilor unitare pe decile față de prima decilă în mediu rural pentru cafea. Acesta este produsul care are creșterea cea mai importantă pe decile din mediul rural, ajungând în cazul regiunilor Sud-Vest și Nord-Vest la valori unitare cu 30% peste valorile primei decile. Cu excepția regiunii Vest ale căror valori unitare pe decilă nu se ridică peste valoarea unitară a primei decile.

Diferențelor spațiale între valorilor unitare

Al doilea indice construit este un indice regional față de regiunea Nord-Est. Valorile unitare pentru fiecare decilă și regiune au fost împărțite la valoarea unitară corespunzătoare regiunii Nord-Est din decila respectivă. În acest fel se evaluează pentru fiecare decilă cât de diferite sunt valorile unitare pentru restul regiunilor față de regiunea Nord-Est. Pentru că gospodăriile aflate în același decilă de venit ar trebui să consume bunuri similare calitativ aceste valori ar trebui să dea un indiciu privind variația spațială a prețurilor. Alegerea regiunii Nord-Est nu a fost întâmplătoare, regiunea respectivă fiind cea mai săracă la nivel agregat și în mediu rural și a doua cea mai săracă în mediu urban (după regiunea Sud-Est).

Graficul 17 Diferențele spațiale în valorile unitare pentru pâine pentru zona urbană.

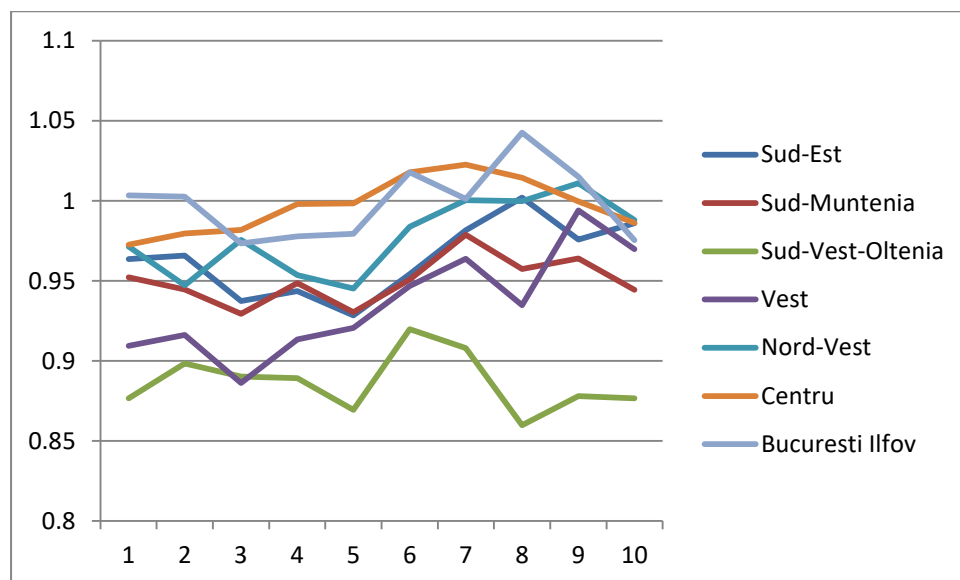

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 17 prezintă diferențele spațiale între regiuni pe decile pentru produsul pâine în zona urbană. Cel mai scăzut preț pare să fie în regiunea Sud-Vest-Oltenia urmat de regiunea Sud-

Muntenia, în timp ce cel mai ridicat preț pare să fie alternativ în regiunile Centru, Vest, București-Ilfov.

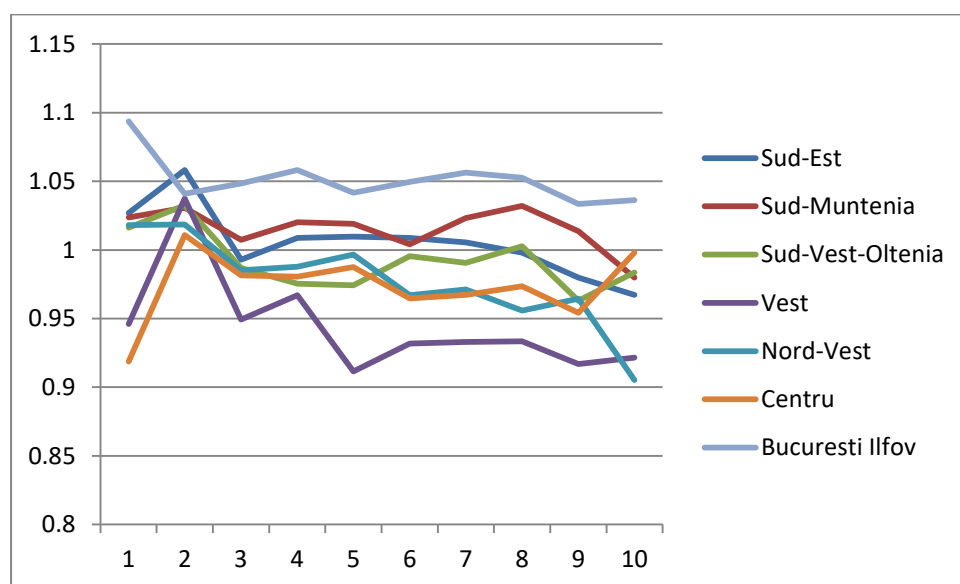
Graficul 18 Diferențele spațiale în valorile unitare pentru pâine pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

În zona rurală situația se prezintă diferit. Aproape toate regiunile au prețuri mai scăzute decât regiunea Nord-Est, excepție făcând zona pentru decilele mari zona Centrală și București-Ilfov (vezi Graficul 18).

Graficul 19 Diferențele spațiale în valorile unitare pentru orez pentru zona urbană.

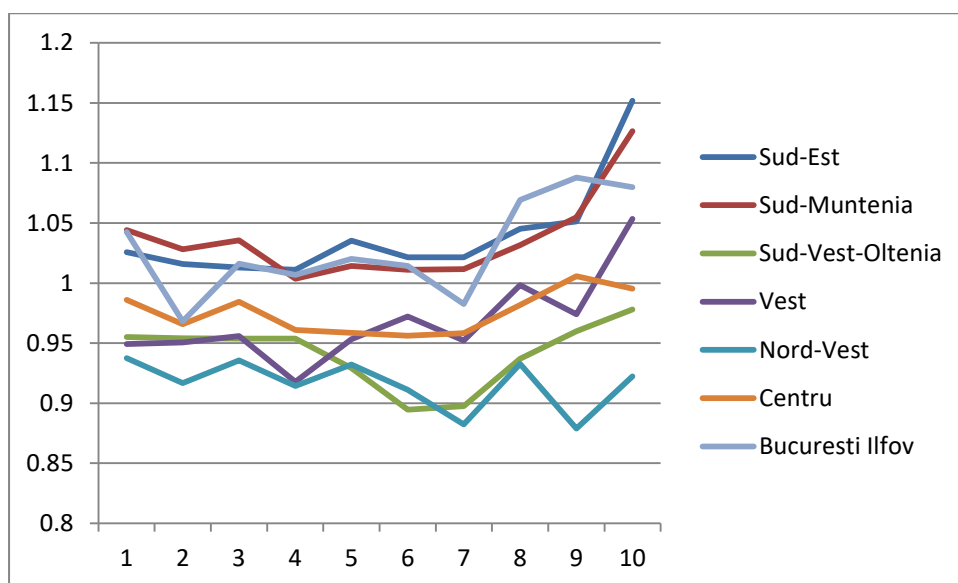

Sursa: Calculele autorilor

Regiunea cu prețurile cele mai scăzute pentru aproape toate decilele este de departe regiunea Sud-Vest Oltenia.

În cazul produsului orez în mediul urban (Graficul 19) avem diferențe mai importante între regiuni, și clasamentul regiunilor din punct de vedere al prețurilor se menține mai constant. București-Ilfov înregistrează prețuri cu aproximativ 5% mai mari pe aproape toate decilele de venit. Cele mai scăzute prețuri se înregistrează (după decila 3) în regiunea de Vest cu valori cu peste 5% mai mici decât regiunea de referință (Nord-Est).

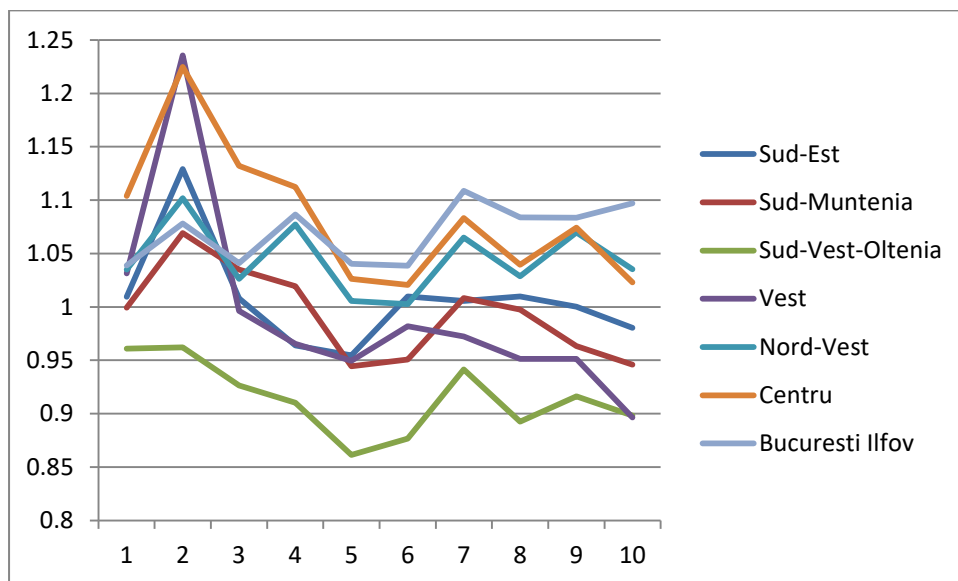
Graficul 20 Diferențele spațiale în valorile unitare pentru orez pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

Diferențele spațiale între valorile unitare în zona rurală pentru orez sunt și ele destul de pronunțate din punct de vedere al stabilității, dacă nu din punct de vedere al importanței (Graficul 20). Astfel, regiunile Sud-Est, Sud-Muntenia și București-Ilfov au prețuri peste regiunea Nord-Est (între 2% și până la 15% regiunea Sud-Est în decila 10). La polul opus este regiunea Nord-Vest (aproximativ 10% sub Nord-Est) și Sud-Vest Oltenia cu valori unitare (între 10% și 2% sub prețul regiunii Nord-Est).

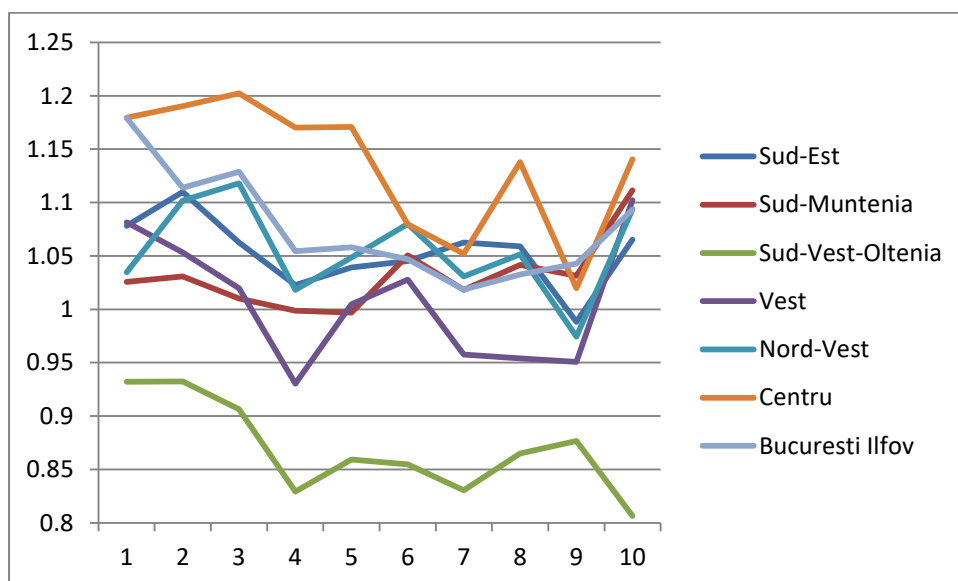
Graficul 21 Diferențele spațiale în valorile unitare pentru carnea de pui pentru zona urbană.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 21 prezintă diferențele spațiale dintre regiuni pentru carnea de pui pentru urban. Sud -Est Oltenia este regiunea cu valorile unitare cele mai scăzute, urmată de Sud-Muntenia și regiunea de Vest, care își schimbă locurile una cu alta odată cu creșterea decilelor. La polul opus avem regiunea Centru, București și Nord-Vest. Pentru decile mici diferențele de valori unitare între regiuni înregistrează cea mai mare valoare, peste 20% în cazul regiunii de Vest și Centru.

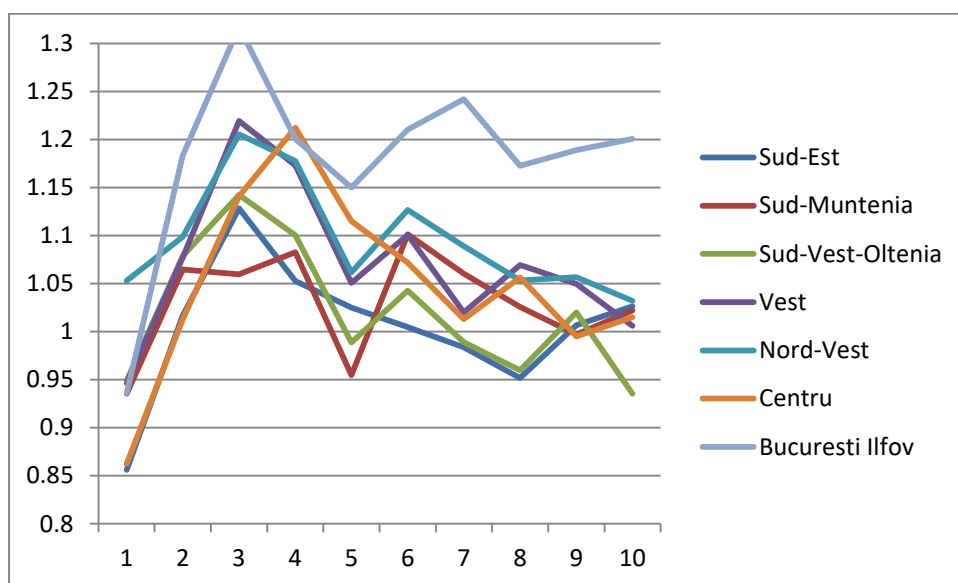
Graficul 22 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru carnea de pui pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 22 surprinde diferențele spațiale dintre valorile unitare pentru zona rurală în cazul produsului crne de pui. Regiunea cu valori unitare cele mai scăzute pentru toate decilele este de departe zona Sud-Vest Oltenia, cu diferențele cele mai mari pentru decilele mari, aproape 20% sub regiunea de referință (Nord-Est), și peste 30% pentru regiunile cu valori unitare cele mai mari. Regiunea de Vest are și ea valori unitare relativ scăzute, deși nu la nivelul regiunii SV Oltenia. Restul regiunilor au valori unitare destul de grupate, cele mai mari sunt din nou în regiunea de Centru, în timp ce Ilfovul se pierde între celelalte regiuni.

Graficul 23 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru cartofi pentru zona urbană.

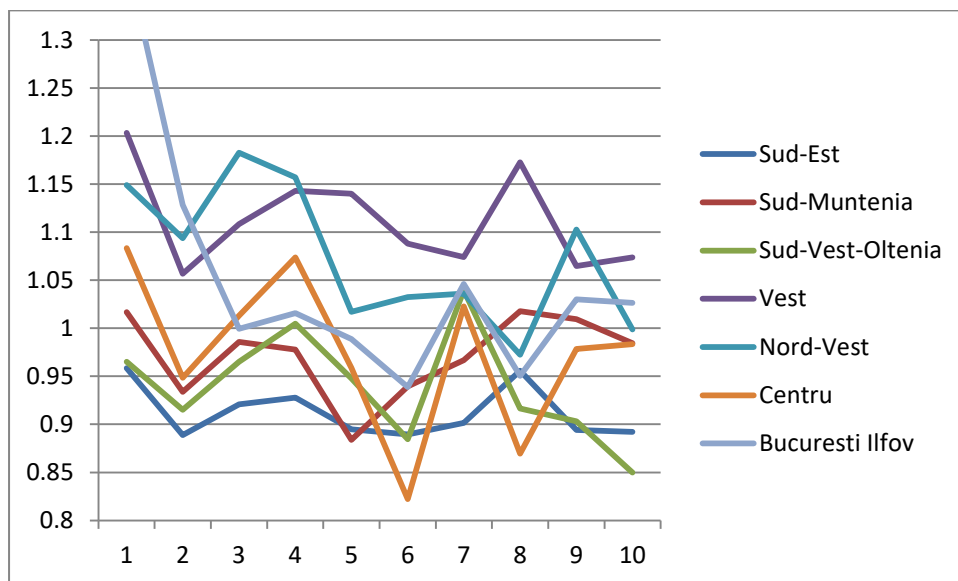

Sursa: Calculele autorilor

Următorul produs analizat sunt cartofii, iar Graficul 23 prezintă diferențele spațiale pentru zona urbană. București este regiunea care are valori unitare care ies de grafic cu peste 30% față de regiunea de referință la decila 3, pentru decilele superioare oscilează în jurul valorii de 20% mai mult decât regiunea de referință. Pentru restul regiunilor se constată un maxim al diferențelor pentru decila 3, după care diferențele între regiune pe decile se estompează, ajungând spre valori unitare apropiate sun 5% peste valorile unitare ale regiunii de referință (cu excepția Bucureștiului și al SV Olteniei).

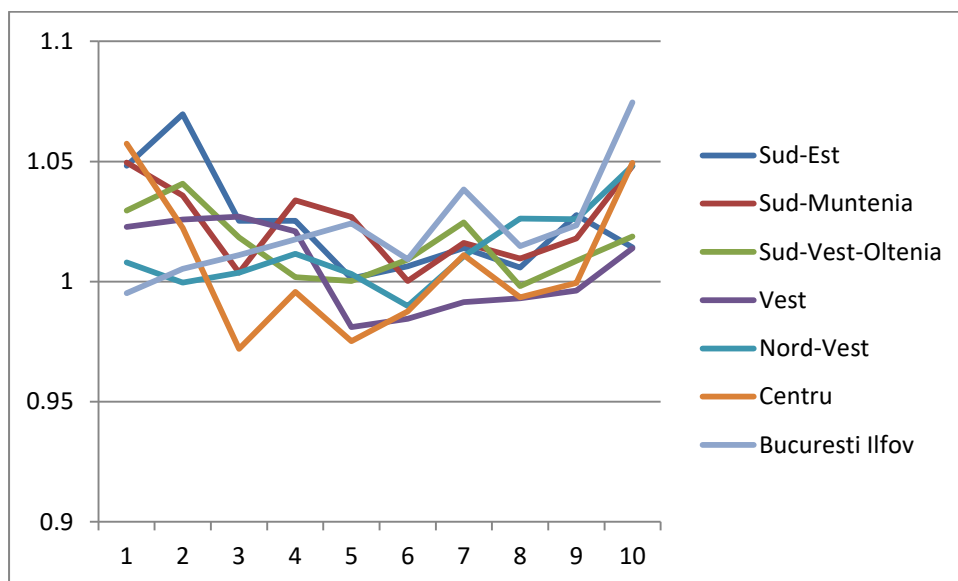
Graficul 24 prezintă diferențele spațiale pentru cartofi dar pentru zona rurală. În acest caz, regiunea cu valorile unitare cele mai ridicate este regiunea Vest pentru decilele superioare cu aproximativ 15% peste regiunea de referință. Ilfovul are o tendință vizibil descendentă odată cu creșterea decilele de la peste 30% la sub 5%. Incepând cu decila 2 majoritatea regiunilor au valorile unitare sub regiunea de referință, dar se încadrează în valoare de -10%.

Graficul 24 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru cartofi pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

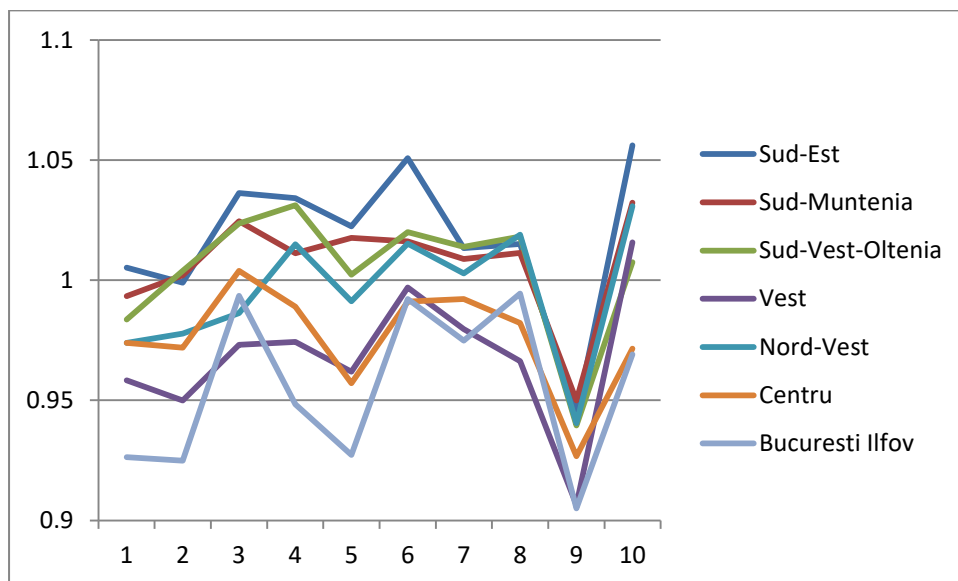
Graficul 25 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru zahăr pentru zona urbană.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 25 prezintă diferențele spațiale pentru valorile unitare pentru zahăr în cazul mediului urban. Zahărul este un produs pentru care se observă că nu există mari diferențe între valorile unitare regionale, ele valorile unitare cu puține excepții se încadrează în cea a regiunii de comparație $\pm 5\%$. Excepția cea mai notabilă este regiunea București care la decila 10 are o valoare unitară cu aproximativ 7% mai mare decât regiunea Nord Est, similar cu Sud-Vest dar la decila a doua.

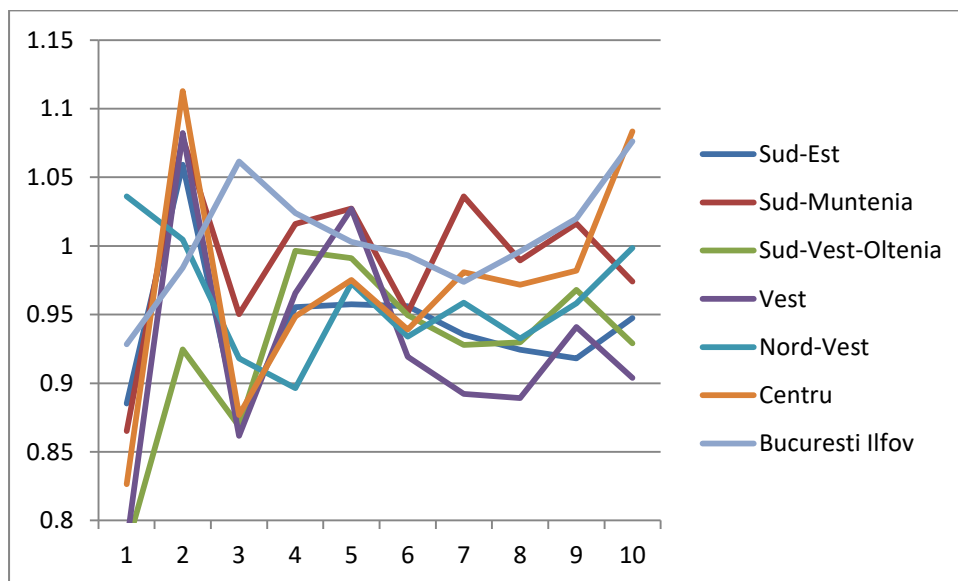
Graficul 26 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru zahăr pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 26 prezintă același lucru pentru zona rurală. Făcând abstracție de decila 9 care are o scădere a valorilor unitare pentru toate regiunile, se poate observa tot o constanță a valorilor unitare pe regiuni, Majoritatea se încadrează tot în valoarea unitară a regiunii de referință $\pm 5\%$. Zona Ilfov are valorile unitare dintre cele mai scăzute, iar zona Sud-Est dintre cele mai crescute.

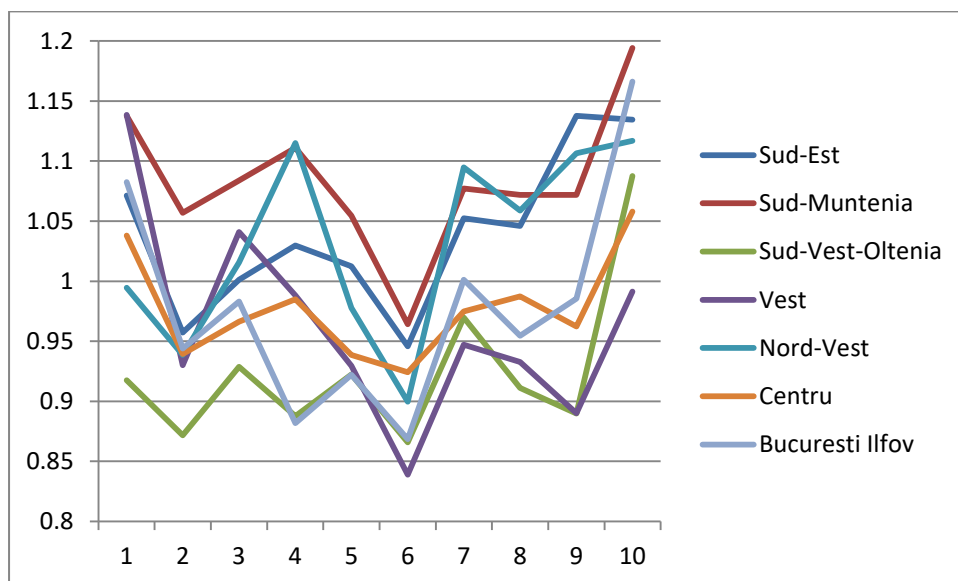
Graficul 27 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru cafea pentru zona urbană.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 27 prezintă diferențele spațiale pentru valorile unitare pentru cafea în zona urbană. Regiunile nu se separă foarte clar pe regiuni cu valori unitare mare și regiuni cu valori unitare scăzute. La decilele mari regiunile cu valorile unitare cele mai crescute sunt București, Centru și Sud Muntenia, Majoritatea regiunilor au însă valori unitare sub regiunea de comparație, iar la decilele mari regiunea de Vest oscilează în jurul valorii unitare de 90% din cea a regiunii Nord Est.

Graficul 28 Diferențele spațiale în valorile unitare agregate pentru cafea pentru zona rurală.

Sursa: Calculele autorilor

Graficul 28 prezintă aceleași informații pentru zona rurală. În acest caz se observă o diferențiere mai clară pe regiuni a valorilor unitare. Cele mai mari valori unitare se observă în cazul regiunilor Sud-Muntenia, Ilfov și Sud Est. Deși la decila 10 toate regiunile au un salt în valorile unitare peste regiunea de comparație, la decile mai mici se regiunile de Vest, Centru, Sud-Vest Oltenia au valorile unitare sub regiunea de comparație.

Evaluarea diferențelor între valorile unitare cu ajutorul regresiiilor econometrice.

Analizele anterioare sunt informative dar ele în sine nu pot fi folosite pentru a forma o opinie clară privind existența sau nu a unor diferențe între valorile unitare regionale sau a unui efect de calitate care se materializează în creșterea valorilor unitare odată cu creșterea veniturilor.

Pentru aceasta am recurs la estimare unor regresii econometrice în care am estimat valorile unitare pentru fiecare produs pe un set de regresori printre care veniturile gospodăriilor, un set de variabile legate de capitalul uman al familiei cum ar fi vârsta adulților, educația, statutul profesional, numărul de copii, etc., variabile categorice pentru decila de venit în care

se încadrează gospodăria, și un set de variabile privind zona de rezidență cum ar fi regiunea, poziționarea gospodăriei în urban sau rural, și dimensiunea localității.

Așa cum este de așteptat, coeficienții de determinare ale celor 6 ecuații nu sunt foarte buni, și variază semnificativ cu produsul estimat. Cel mai bun coeficient de determinare este în cazul cărnii de pasăre care este 16%, restul ecuațiilor au coeficienți de determinare sub 10%. Este clar că ecuațiile ar trebui îmbunătățite și cu alte variabile dintre care cea mai importantă este strata, dar în sondaj avem spre 1000 de strate, și aceasta încorporează toate informațiile legate de spațialitate, ceea ce face rezultatele foarte greu de interpretat.

Tabelul 14 Influența venitului gospodăriei asupra valorilor unitare

	Venitul	Constanta	Coef/const
Orez	0.051	5.515	0.009158
Carne pasăre	0.171	7.652	0.022374
Cartofi	-0.002	1.727	-0.00098
Zahar	0.008	4.952	0.001551
Cafea	0.65	42.081	0.015444

Sursa: Calculele autorilor

Unul dintre determinanții cei mai importanți ai valorilor unitare este venitul gospodăriei. Acesta este semnificativ în toate ecuațiile estimate. Tabelul 14 prezintă coeficienții variabilei venitul gospodăriei pentru 5 din cele 6 ecuații¹¹. Se poate observa că aproape în toate cazurile cu excepția cartofului influența este pozitivă, denotând faptul că odată cu creșterea venitului valoarea unitară pentru produsul respectiv crește și ea. Comportamentul valorilor unitare în cazul cartofilor este mai greu de explicat, probabil că creșterea veniturilor implică și accesibilitatea la magazine mai mari și care practică prețuri mai reduse, și cum cartofii sunt în general produse omogene și relativ ieftine, gospodăriile nu au altă calitate de cartofi pe care să-i cumpere odată cu creșterea veniturilor. Dintre restul de produse se observă influența cea mai mare a venitului asupra creșterii valorii unitare pentru carnea de pui, la creșterea cu 1 leu, aceasta crește cu 0.022 față de prețul de referință (care este cuantificat cu ajutorul constantei). Cafeaua este următorul produs din punct de vedere al sensibilității valorii unitare cu venitul, valoarea unitară crește cu 0.015 față de prețul de referință.

Tabelul 15 Coeficienții variabilei de venit în ecuația pâinii.

uvc	Coef.	Std. Err.	t
Venitul gospodăriei	5.31E-05	9.35E-06	5.68
Venitul pătrat	-5.39E-10	2.20E-10	-2.45

Sursa: Calculele autorilor

Pâinea este examinată separat pentru că s-a dovedit că specificația ecuație necesită și variabila veniturilor gospodăriei la puterea a doua, ceea ce înseamnă că dependența valorii

¹¹ Pâinea este prezentată separat pentru că dependența valorii unitare de venit este diferită față de restul produselor.

unitare nu este liniară cu venitul ci este pătratică. În acest caz, pentru că coeficientul veniturilor la pătrat este negativ înseamnă că se înregistrează o creștere a valorii unitare, dar creșterea scade pe măsură ce veniturile cresc.

Tabelul 16 Efectul pe care îl are venitul asupra valorii unitară în cazul produsului pâine.

	Venitul mediu	Infl. la media venitului
Decila 1	579.1435	0.031
Decila 2	791.0679	0.042
Decila 3	949.1223	0.050
Decila 4	1146.438	0.060
Decila 5	1335.367	0.070
Decila 6	1421.591	0.074
Decila 7	1754.877	0.092
Decila 8	2020.807	0.105
Decila 9	2481.954	0.128
Decila 10	3814.169	0.195

Sursa: Calculele autorilor

Având o dependență pătratică de venituri este mai greu de cuantificat influența pe care o creștere a venitului o are asupra valorii unitare, și din acest motiv am calculat pentru veniturile medii pe fiecare decilă (Tabelul 18).

Tabelul 17 Influența decilelor asupra valorii unitare.

	Paine	Orez	Pui	Cartofi	Zahar	Cafea
Decila 2	-0.015	0.033	0.071	0.067	0.031	1.632
Decila 3	-0.030	0.030	-0.029	0.004	0.039	1.898
Decila 4	-0.026	-0.002	-0.008	0.046	0.049	2.310
Decila 5	-0.031	-0.018	0.069	0.000	0.039	2.021
Decila 6	-0.015	-0.006	0.027	-0.021	0.046	3.154
Decila 7	-0.007	-0.062	0.020	0.025	0.052	2.749
Decila 8	-0.043	-0.066	0.118	0.018	0.044	3.455
Decila 9	-0.072	-0.058	0.205	0.001	0.074	3.243
Decila 10	0.002	-0.050	0.349	0.000	0.127	4.766

Sursa: Calculele autorilor

Următoarele variabile analizate sunt decilele de venit. Trebuie înțeles că și decilele, așa cum le spune numele sunt determinate în funcție de venitul gospodăriei, și implicit au în ele și informații despre venit. Cum noi am introdus deja variabila venit, separat, variabila decile nu va surprinde partea legată de venit. Variabila decile surprinde numai dacă influența asupra valorilor unitare pentru gospodăriile aflate într-o anumită decilă de venit este diferită decât pentru gospodăriile din prima decilă, care este grupul de referință. Ceea ce am încercat să explicăm aici este faptul că coeficientul variabilei decilă poate fi zero și asta nu înseamnă că nu există efect de calitate al venitului asupra valorii unitare. Produsul cafea este singurul

produs la care se înregistrează o influență importantă a venitului asupra valorilor unitare odată cu mutarea din decila 1 în decilele superioare.

Tabelul 18 Influența variabilelor de capital uman asupra valorilor unitare

	Paine	Orez	Pui	Cartofi	Zahar	Cafea
Nr membri	+	+	2 ad +			
Nr copii	+		1,2 +	2 -, 5 +	2, 3 +, 5 -	1.2 +
casatorit			+		+	
1 ad femeie						
Grupa varsta 1 membru		>61 +	>70 +			
Statutul ocupational 1 adult		pens -	patron +, agric, somer -		agr, cas +	
Statutul ocupational 2 adult	pens -	casn -, pens +	patr +, agric -		Patr, agr +	student +
Nivelul educat 1 ad	0					
Nivel educat 2 ad	univ +		univ +		univ +	

Sursa: Calculele autorilor

Pentru ușurarea interpretării și comparării rezultatelor în Tabelul 18 am inclus rezultatele obținute în cele 6 regresii privind influența variabilelor de capital uman asupra valorilor unitare. Se poate observa că acestea nu au o influență foarte importantă astfel, numărul de membri ai gospodăriei influențează pozitiv numai determinarea valorii unitare pentru pâine, orez și carnea de pasăre.

Numărul de copii are o influență mai importantă, este pozitiv la pâine, și carnea de pasăre, negativ în cazul a doi copii și pozitiv la 5 copii pentru cartofi, în timp ce la zahăr este pozitiv pentru 2, 3 copii, dar negativ la 5, și la cafea este pozitiv pentru 1, 2 copii.

Vârsta primului membru al gospodăriei nu pare să conteze decât în cazul persoanelor în vârstă pentru produsul orez și carne de pasăre.

Statutul ocupațional al primei persoane influențează în cazul a trei ecuații. Pensionarii au valori unitare mai scăzute în cazul orezului, la carnea de pasăre patronii aleg produse cu valori unitare mai mari, în timp ce șomerii și lucrătorii agricoli ale valori mai scăzute.

Statutul ocupațional al celei de-a doua persoane influențează toate ecuațiile mai puțin cea a produsului cartof. Pensionarii aleg pâine cu valori unitare mai scăzută, orezul are valorile unitare mai scăzute în cazul casnicilor și mai crescute în cazul pensionarilor. Carnea de pasăre are valori mai ridicate în cazul patronilor și mai scăzute în cazul lucrătorilor agricoli. Patronii dar și lucrătorii agricoli preferă zahărul mai de calitate. La cafea studenții aleg o calitate mai crescută.

Nivelul de educație al primului membru nu afectează valorile unitare, iar la cel de-al doilea membru afectează numai educația universitară care crește valorile unitare pentru ecuația produselor pâine, carne de pasăre și zahăr.

Tabelul 19 Influența variabilelor care caracterizează zona de rezidență asupra valorii unitare.

	Paine	Orez	Pui	Cartof	Zahar	Cafea
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	0.064	0.274	0.265	-0.065	-0.066	-3.342
populatia intre 5001 si 15000	0.081	0.175	0.142	-0.136	-0.109	-4.682
populatia intre 15001 si 50000	0.112	0.012	0.122	-0.201	-0.125	-5.974
populatia intre 50001 si 150000	0.184	-0.050	0.318	-0.242	-0.140	-5.511
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	0.207	0.029	0.256	-0.196	-0.085	-5.293
populatia peste 300001	0.525	-0.183	0.819	-0.143	-0.136	-3.488
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.075	0.011	0.041	-0.039	0.096	-2.477
Sud-Muntenia	-0.118	0.030	-0.091	0.034	0.093	0.422
Sud-Vest Oltenia	-0.286	-0.039	-0.784	-0.009	0.065	-1.630
Vest	-0.059	-0.365	-0.181	0.120	-0.011	-2.851
Nord-Vest	-0.123	-0.216	0.478	0.118	0.065	-1.699
Centru	0.126	-0.210	0.898	0.098	0.029	-0.416
Bucuresti-Ilfov	-0.168	0.450	0.504	0.287	0.136	-0.228
Mediu Rural	0.148	-0.061	-0.412	0.094	0.094	-2.803
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.073	0.123	0.518	-0.146	-0.016	3.211
Sud-Muntenia	-0.075	0.147	0.341	-0.114	-0.023	2.575
Sud-Vest Oltenia	-0.14	-0.249	-0.302	-0.128	-0.053	-2.768
Vest	-0.254	0.171	0.161	0.053	-0.140	0.286
Nord-Vest	0.019	-0.258	-0.146	0.109	-0.061	1.600
Centru	-0.157	0.073	0.484	-0.105	-0.109	-0.980
Bucuresti-Ilfov	0.137	-0.225	0.248	-0.196	-0.249	-0.147

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 19 sumarizează informația prezentată de Tabelul 52- Tabelul 57 din Anexa 5. Coeficienții care sunt îngroșați sunt semnificativi la 5% nivel de semnificație.

Dimensiunea localității este prima variabilă analizată. Dimensiunea localității are o influență importantă asupra valorilor unitare cel puțin în cazul produselor pâine, cartofi, zahăr și cafea. La pâine odată cu dimensiunea localității crește și valoarea unitară în timp ce la celelalte produse efectul este în sensul invers. După părerea noastră sunt două explicații, În primul rând orașele mici nu au acces ușor la magazine mari, ele au magazinele sătești care nu îți asigură varietate și în același timp au prețuri la produse similare mai mari decât marile lanțuri de magazine. Creșterea valorilor unitare cu creșterea dimensiunii localității reflectă faptul că persoanele din localități mai mari au acces la varietate de produse mai mari și aleg produse mai scumpe, în condițiile în care pâinea este un produs accesibil și consumat pe scară largă. La produsele zahăr, cartofi și cafea efectul vizibil este de scădere a prețurilor cu creșterea dimensiunii localității, și acest lucru noi îl explicăm prin faptul că un magazin sătesc are adaos comercial mai mare pentru a contracara rulajul scăzut.

Următoarea variabilă analizată este regiunea de domiciliu și zona de domiciliu. În primul rând se poate observa că nu există o regiune în care toate valorile unitare să fie cele mai mici/cele mai mari pentru toate produsele. Regiunea cea mai săracă (Nord-Est) este regiunea de referință și în mediu urban are valorile unitare cele mai scăzute pentru cartofi și zahăr. La cafea în schimb are valorile unitare cele mai mari. La carnea de pasăre are valorile unitare cele mai scăzute cu excepția regiunii de Sud-Vest. La orez, pâine și cafea este printre regiunile urbane cu valorile unitare cele mai ridicate. Dintre regiunile urbane regiunea București Ilfov are valorile unitare cele mai crescute cu excepția produselor de pâine unde sunt printre cele mai scăzute.

Zona rurală deși are veniturile mai scăzute decât zona urbană are valori unitare mai mari la produsele pâine și zahăr, mai mici la carnea de pasăre și cafea și egale la restul produselor. În cazul diferențelor regionale între zonele rurale se poate remarca că zona Nord Est are valori unitare mari la pâine, la cartofi, zahăr, și are valorile unitare mai mici la cafea carnea de pasăre. La orez este pe la mijlocul clasamentului. Cele mai mari valori unitare în mediul rural sunt pentru pâine în București Ilfov, pentru orez în regiunea de Vest, pentru carnea de pasăre și cafea în regiunea Sud-Vest, iar pentru cartof, zahăr în Nord Est.

Concluzii

Această lucrare investighează diferențele dintre valorile unitare pentru câteva produse alimentare selectate pentru că sunt achiziționate de o mare parte din gospodăriile participante în Ancheta Integrată în Gospodării.

Analiza dependențelor valorilor unitare agregate a confirmat că acestea au valori mai scăzute în zonele în care standardul de viață, măsurat cu ajutorul veniturilor gospodăriilor, este mai scăzut. La inspectarea dependențelor valorilor unitare ale produselor, situația nu se mai păsterază, zonele cele mai sărace nu au valorile unitare cele mai scăzute, așa cum era de așteptat.

Pentru o analiză mai în amănunt am estimat o ecuație econometrică pentru valorile unitare ale produselor analizate, folosind variabile de venit, de capital uman ale membrilor gospodăriei și caracteristici ale zonei de rezidență. La toate produsele cu excepția cartofului s-a înregistrat un efect de calitate în valorile unitare sub forma unui coeficient pozitiv al variabilei venitul gospodăriei, confirmând ipoteza că odată cu creșterea veniturilor gospodăriile cumpără bunuri de calitate crescută. Cel mai puternic efect de calitate este găsit la produsul cafea, pentru că în ecuația cafelei avem și coeficienții decilelor semnificativ diferiți de zero, și crescători cu creșterea decilei.

Variabilele de capital uman nu au o influență foarte importantă asupra calității produselor cumpărate, cu câteva excepții. Numărul de membri influențează pozitiv valorile unitare ale produselor pâine, orez și carne de pasăre, iar prezența copiilor influențează pozitiv valorile unitare ale produselor carne de pasăre, zahăr și cafea.

Dintre variabilele care descriu zona de rezidență, o variabilă importantă este dimensiunea localității, valorile unitare scăzând cu dimensiunea localității în cazul produselor cartof, zahăr și cafea.

Din punct de vedere regional se observă diferențe importante între regiuni la toate produsele, dar și între zonele urban-rural. Ce trebuie menționat este că valorile unitare nu sunt întotdeauna mai scăzute în zonele mai sărace. Un exemplu este Bucureștiul care are venituri net superioare tuturor regiunilor, cu excepția Vestului. În cazul pâinii, Bucureștiul are valorile unitare cele mai scăzute după regiunea Sud-Vest Oltenia (mediua urban). Orezul, cartofii și zahărul sunt produsele care au valorile unitare cele mai mari la gospodăriile din București. Valorile unitare cele mai mari în cazul carnii de pasăre și a pâinii se înregistrează în Centru.

O problemă a analizei prezentate sunt valorile reduse ale coeficienților de determinare, ceea ce înseamnă că modelul nu are o putere explicativă foarte bună din punct de vedere al mecanismului de stabilire a produselor care sunt achiziționate de gospodării. Modelul trebuie perfecționat și trebuie să includem și alte variabile în ecuațiile econometrice.

Bibliografie

1. Chung, C., D. Dong, T.M. Schmit, H.M. Kaiser, and B. Gould. "Estimation of Price Elasticities from Cross-Sectional Data." American Agricultural Economics Association Annual Meeting, Chicago, 2001.
2. Deaton, A. "Price Indexes, Inequality, and the Measurement of World Poverty." *American Economic Review* 100:1, 2010: 5-34.
3. Deaton, A. "Quality, Quantity, and Spatial Variation of Price." *The American Economic Review*, Vol. 78, No.3, 1988: 418-430.
4. —. *The Analysis of Household Surveys. A microeconomic Approach to Development Policy*. Washington D.C.: The Johns Hopkins University Press, 1997.
5. Deaton, A, and O Dupriez. "Purchasing Power Parity Exchange Rates for the Global Poor." *American Economic Journal: Applied Economics* 3, 2011: 137-166.
6. Deaton, A., and J. Muellbauer. *Economics and Consumer Behavior*. New York: Cambridge University Press, 1980.
7. Dikhanov, Y. *Income Effect and Urban-Rural Price Differentials from the Household Survey Perspective*. Washington: ICP, February 17, 2010.

Anexa 1 Caracteristicile gospodăriilor incluse în anchetă

Tabelul 20 Distribuția gospodăriilor pe medii.

Mediu	Freq.	Percent	Cum.
Urban	15,480	50.28	50.28
Rural	15,305	49.72	100
Total	30,785	100	

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 21 Distribuția gospodăriilor pe regiuni.

Regiune	Freq.	Percent	Cum.
Nord-Est	4,720	15.33	15.33
Sud-Est	3,721	12.09	27.42
Sud-Muntenia	4,761	15.47	42.88
S.V. Oltenia	3,434	11.15	54.04
Vest	3,330	10.82	64.86
Nord-Vest	4,154	13.49	78.35
Centru	4,250	13.81	92.16
Bucuresti Ilfov	2,415	7.84	100
Total	30,785	100	

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 22 Distribuți gospodăriilor pe decile după venitul total și mediu de rezidență

	Urban		Rural	
	Obs	Mean	Obs	Mean
decila 1				
Total venituri în bani și natură	469	354.4633	2478	357.2668
Venitul net fără autoconsum	469	352.8127	2478	354.8736
Venitul net cu autoconsum	469	467.3906	2478	542.6951
decila 2				
Total venituri în bani și natură	830	590.7995	1965	576.5013
Venitul net fără autoconsum	830	586.0727	1965	570.7196
Venitul net cu autoconsum	830	690.4312	1965	768.86
decila 3				
Total venituri în bani și natură	1148	749.7964	1725	750.6877
Venitul net fără autoconsum	1148	721.5298	1725	730.1664
Venitul net cu autoconsum	1148	828.6286	1725	954.8733
decila 4				
Total venituri în bani și natură	1267	942.6552	1590	937.0332
Venitul net fără autoconsum	1267	864.9541	1590	888.0662
Venitul net cu autoconsum	1267	971.6839	1590	1153.903

	Urban		Rural	
	Obs	Mean	Obs	Mean
decila 5				
Total venituri în bani și natură	1360	1170.245	1529	1160.949
Venitul net fără autoconsum	1360	1050.239	1529	1082.724
Venitul net cu autoconsum	1360	1167.252	1529	1365.609
decila 6				
Total venituri în bani și natură	1569	1430.224	1274	1427.508
Venitul net fără autoconsum	1569	1263.36	1274	1292.877
Venitul net cu autoconsum	1569	1389.784	1274	1589.777
decila 7				
Total venituri în bani și natură	1793	1754.991	1074	1745.038
Venitul net fără autoconsum	1793	1506.205	1074	1536.32
Venitul net cu autoconsum	1793	1638.171	1074	1840.293
decila 8				
Total venituri în bani și natură	1982	2188.878	885	2181.145
Venitul net fără autoconsum	1982	1796.597	885	1853.904
Venitul net cu autoconsum	1982	1926.764	885	2191.62
decile 9				
Total venituri în bani și natură	2068	2832.818	800	2810.697
Venitul net fără autoconsum	2068	2244.749	800	2307.329
Venitul net cu autoconsum	2068	2391.389	800	2659.935
decila 10				
Total venituri în bani și natură	2297	4758.787	569	4626.741
Venitul net fără autoconsum	2297	3595.033	569	3784.504
Venitul net cu autoconsum	2297	3747.677	569	4182.391

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 23 Distribuția gospodăriilor pe decile după venituri pe membru de familie și mediu de rezidență.

	Urban		Rural	
	Obs	Mean	Obs	Mean
decila 1				
Total venituri în bani și natură	538	673.9901	2196	614.713
Venitul net fără autoconsum	538	639.9211	2196	597.9113
Venitul net cu autoconsum	538	834.2534	2196	910.1109
decila 2				
Total venituri în bani și natură	619	956.2139	2111	806.8463
Venitul net fără autoconsum	619	866.0904	2111	757.5034
Venitul net cu autoconsum	619	1028.42	2111	1010.998
decila 3				
Total venituri în bani și natură	746	1117.714	2094	923.8246
Venitul net fără autoconsum	746	982.1386	2094	851.4309
Venitul net cu autoconsum	746	1135.981	2094	1097.905

	Urban		Rural	
	Obs	Mean	Obs	Mean
decila 4				
Total venituri în bani și natură	980	1302.584	1894	1107.105
Venitul net fără autoconsum	980	1147.286	1894	1012.898
Venitul net cu autoconsum	980	1287.512	1894	1256.324
decila 5				
Total venituri în bani și natură	1336	1441.931	1541	1286.997
Venitul net fără autoconsum	1336	1258.066	1541	1166.197
Venitul net cu autoconsum	1336	1393.278	1541	1421.774
decila 6				
Total venituri în bani și natură	1665	1485.132	1267	1378.354
Venitul net fără autoconsum	1665	1297.281	1267	1233.976
Venitul net cu autoconsum	1665	1419.606	1267	1469.47
decila 7				
Total venituri în bani și natură	1922	1809.554	1034	1698.36
Venitul net fără autoconsum	1922	1531.058	1034	1469.388
Venitul net cu autoconsum	1922	1654.45	1034	1716.024
decila 8				
Total venituri în bani și natură	2165	2052.603	716	2044.067
Venitul net fără autoconsum	2165	1695.561	716	1726.848
Venitul net cu autoconsum	2165	1817.064	716	1988.283
decile 9				
Total venituri în bani și natură	2337	2519.945	612	2410.447
Venitul net fără autoconsum	2337	2012.338	612	2010.226
Venitul net cu autoconsum	2337	2132.134	612	2271.969
decila 10				
Total venituri în bani și natură	2475	3857.193	424	3710.729
Venitul net fără autoconsum	2475	2930.707	424	3077.732
Venitul net cu autoconsum	2475	3044.971	424	3354.106

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 24 Cantitățile de produse achiziționate de gospodărie în funcție de decile

Decila	Paine	Orez	Pasare	Cartofi	Zahar	Cafea
1	23.438	1.650	3.877	11.390	2.305	0.445
2	20.508	1.467	3.578	9.437	2.253	0.448
3	19.808	1.448	3.503	9.045	2.277	0.459
4	19.751	1.441	3.582	9.312	2.413	0.484
5	19.554	1.436	3.641	8.898	2.478	0.490
6	17.767	1.409	3.660	8.917	2.413	0.497
7	18.560	1.421	3.875	9.202	2.454	0.516
8	18.031	1.377	3.808	8.929	2.481	0.540
9	17.105	1.402	3.875	8.907	2.477	0.584
10	15.201	1.354	4.064	8.600	2.369	0.604

Sursa: Calculele autorilor

Anexa 2 Valorile unitare agregate

Tabelul 25 Media valorii unitare pe regiuni și decile.

	Nord- Est	Sud- Est	Sud- Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord- Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	8.030	7.434	7.825	7.056	8.442	7.913	8.477	7.594
decila 2	8.260	7.633	8.200	6.874	8.574	7.933	8.945	8.411
decila 3	8.501	7.572	8.241	7.028	8.516	8.139	9.020	8.358
decila 4	8.616	7.844	8.477	7.220	8.609	8.333	9.034	8.893
decila 5	8.800	8.138	8.490	7.398	8.860	8.315	9.324	8.724
decila 6	8.815	8.471	8.671	7.557	8.960	8.457	9.083	9.116
decila 7	9.195	8.435	8.917	7.737	9.170	8.819	9.483	9.374
decila 8	9.434	8.732	9.162	7.967	9.044	9.013	9.752	9.812
decila 9	9.461	9.108	9.560	8.213	9.464	9.471	10.111	10.033
decila 10	10.071	9.829	10.222	8.830	9.891	10.257	11.185	11.235

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 26 Media valorii unitare in mediu urban pe regiuni și decile

Urban	Nord- Est	Sud- Est	Sud- Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord- Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	8.128	7.173	7.501	6.974	8.369	8.239	8.574	7.405
decila 2	8.015	7.637	8.018	6.865	9.021	7.951	8.854	8.551
decila 3	8.598	7.639	7.845	7.325	8.969	8.164	8.736	8.573
decila 4	8.437	7.856	8.512	7.656	8.919	8.301	8.816	9.048
decila 5	8.745	8.174	8.427	7.439	8.798	8.306	9.233	8.864
decila 6	8.632	8.485	8.699	7.582	8.906	8.548	8.855	9.246
decila 7	9.242	8.321	8.894	7.817	9.220	8.859	9.411	9.434
decila 8	9.501	8.700	9.170	8.000	9.005	9.020	9.692	9.877
decila 9	9.506	9.224	9.570	8.293	9.496	9.522	10.165	10.051
decila 10	10.204	9.900	10.266	8.907	9.898	10.412	11.290	11.275

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 27 Media valorii unitare in mediu rural pe regiuni și decile

Rural	Nord-Est	Sud-Est	Sud-Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord-Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	8.013	7.536	7.954	7.079	8.477	7.809	8.439	7.762
decila 2	8.334	7.632	8.267	6.876	8.418	7.924	8.986	8.249
decila 3	8.471	7.531	8.408	6.910	8.202	8.124	9.180	8.089
decila 4	8.707	7.835	8.455	6.947	8.398	8.359	9.205	8.640
decila 5	8.845	8.093	8.548	7.358	8.953	8.325	9.441	8.263
decila 6	9.047	8.444	8.642	7.519	9.088	8.334	9.597	8.455
decila 7	9.084	8.720	8.951	7.608	8.979	8.733	9.700	8.901
decila 8	9.176	8.861	9.145	7.891	9.235	8.983	10.046	9.137
decila 9	9.266	8.524	9.524	7.986	9.263	9.246	9.765	9.650
decila 10	9.312	9.390	10.012	8.368	9.822	9.334	10.342	9.934

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 28 Indicele valorilor unitare agregate față de prima decilă pentru total gospodării.

	Nord-Est	Sud-Est	Sud-Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord-Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	1	1	1	1	1	1	1	1
decila 2	1.029	1.027	1.048	0.974	1.016	1.003	1.055	1.108
decila 3	1.059	1.018	1.053	0.996	1.009	1.029	1.064	1.101
decila 4	1.073	1.055	1.083	1.023	1.020	1.053	1.066	1.171
decila 5	1.096	1.095	1.085	1.049	1.049	1.051	1.100	1.149
decila 6	1.098	1.139	1.108	1.071	1.061	1.069	1.071	1.200
decila 7	1.145	1.135	1.140	1.097	1.086	1.114	1.119	1.234
decila 8	1.175	1.175	1.171	1.129	1.071	1.139	1.150	1.292
decila 9	1.178	1.225	1.222	1.164	1.121	1.197	1.193	1.321
decila 10	1.254	1.322	1.306	1.251	1.172	1.296	1.319	1.479

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 29 Indicele valorilor unitare agregate față de prima decilă pentru mediu urban.

Urban	Nord-Est	Sud-Est	Sud-Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord-Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	1	1	1	1	1	1	1	1
decila 2	0.986	1.065	1.069	0.984	1.078	0.965	1.033	1.155
decila 3	1.058	1.065	1.046	1.050	1.072	0.991	1.019	1.158
decila 4	1.038	1.095	1.135	1.098	1.066	1.007	1.028	1.222
decila 5	1.076	1.139	1.123	1.067	1.051	1.008	1.077	1.197
decila 6	1.062	1.183	1.160	1.087	1.064	1.037	1.033	1.249
decila 7	1.137	1.160	1.186	1.121	1.102	1.075	1.098	1.274
decila 8	1.169	1.213	1.222	1.147	1.076	1.095	1.130	1.334
decila 9	1.170	1.286	1.276	1.189	1.135	1.156	1.186	1.357
decila 10	1.255	1.380	1.369	1.277	1.183	1.264	1.317	1.523

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 30 Indicele valorilor unitare agregate față de prima decilă pentru mediu rural.

Rural	Nord- Est	Sud- Est	Sud- Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord- Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	1	1	1	1	1	1	1	1
decila 2	1.040	1.013	1.039	0.971	0.993	1.015	1.065	1.063
decila 3	1.057	0.999	1.057	0.976	0.968	1.040	1.088	1.042
decila 4	1.087	1.040	1.063	0.981	0.991	1.070	1.091	1.113
decila 5	1.104	1.074	1.075	1.039	1.056	1.066	1.119	1.065
decila 6	1.129	1.121	1.087	1.062	1.072	1.067	1.137	1.089
decila 7	1.134	1.157	1.125	1.075	1.059	1.118	1.149	1.147
decila 8	1.145	1.176	1.150	1.115	1.089	1.150	1.190	1.177
decila 9	1.156	1.131	1.197	1.128	1.093	1.184	1.157	1.243
decila 10	1.162	1.246	1.259	1.182	1.159	1.195	1.226	1.280

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 31 Indicele valorilor unitare agregate față de regiunea Nord-Est pe total gospodării.

	Nord- Est	Sud- Est	Sud- Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord- Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	1	0.926	0.974	0.879	1.051	0.985	1.056	0.946
decila 2	1	0.924	0.993	0.832	1.038	0.960	1.083	1.018
decila 3	1	0.891	0.969	0.827	1.002	0.957	1.061	0.983
decila 4	1	0.910	0.984	0.838	0.999	0.967	1.048	1.032
decila 5	1	0.925	0.965	0.841	1.007	0.945	1.060	0.991
decila 6	1	0.961	0.984	0.857	1.016	0.959	1.030	1.034
decila 7	1	0.917	0.970	0.841	0.997	0.959	1.031	1.019
decila 8	1	0.926	0.971	0.844	0.959	0.955	1.034	1.040
decila 9	1	0.963	1.010	0.868	1.000	1.001	1.069	1.060
decila 10	1	0.976	1.015	0.877	0.982	1.019	1.111	1.116

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 32 Indicele valorilor unitare agregate față de regiunea Nord-Est pentru mediu urban.

Urban	Nord- Est	Sud- Est	Sud- Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord- Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	1	0.883	0.923	0.858	1.030	1.014	1.055	0.911
decila 2	1	0.953	1.000	0.857	1.126	0.992	1.105	1.067
decila 3	1	0.888	0.912	0.852	1.043	0.949	1.016	0.997
decila 4	1	0.931	1.009	0.907	1.057	0.984	1.045	1.072
decila 5	1	0.935	0.964	0.851	1.006	0.950	1.056	1.014
decila 6	1	0.983	1.008	0.878	1.032	0.990	1.026	1.071
decila 7	1	0.900	0.962	0.846	0.998	0.959	1.018	1.021
decila 8	1	0.916	0.965	0.842	0.948	0.949	1.020	1.040
decila 9	1	0.970	1.007	0.872	0.999	1.002	1.069	1.057
decila 10	1	0.970	1.006	0.873	0.970	1.020	1.106	1.105

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 33 Indicele valorilor unitare agregate față de regiunea Nord-Est pentru mediu rural.

Rural	Nord-Est	Sud-Est	Sud-Muntenia	S.V. Oltenia	Vest	Nord-Vest	Centru	Bucuresti Ilfov
decila 1	1	0.940	0.993	0.883	1.058	0.975	1.053	0.969
decila 2	1	0.916	0.992	0.825	1.010	0.951	1.078	0.990
decila 3	1	0.889	0.993	0.816	0.968	0.959	1.084	0.955
decila 4	1	0.900	0.971	0.798	0.965	0.960	1.057	0.992
decila 5	1	0.915	0.966	0.832	1.012	0.941	1.067	0.934
decila 6	1	0.933	0.955	0.831	1.004	0.921	1.061	0.935
decila 7	1	0.960	0.985	0.837	0.988	0.961	1.068	0.980
decila 8	1	0.966	0.997	0.860	1.006	0.979	1.095	0.996
decila 9	1	0.920	1.028	0.862	1.000	0.998	1.054	1.042
decila 10	1	1.008	1.075	0.899	1.055	1.002	1.111	1.067

Sursa: Calculele autorilor

Anexa 3 Valorile unitare pentru diverse produse

Tabelul 34 Variația valorii unitare pentru pâine pe decile de venit și regiuni în mediul urban.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	3.830	3.779	3.840	3.824	3.893	3.889	3.932	3.935	3.959	4.053
Sud-Est	3.692	3.809	3.791	3.668	3.720	3.795	3.889	3.866	3.990	4.078
Sud-Muntenia	3.616	3.677	3.681	3.681	3.676	3.708	3.685	3.758	3.775	3.745
Sud-Vest-Oltenia	3.310	3.420	3.343	3.605	3.693	3.686	3.643	3.601	3.665	3.642
Vest	3.974	3.817	3.629	3.961	3.874	4.033	3.859	3.969	3.937	4.019
Nord-Vest	3.551	3.672	3.743	3.651	3.587	3.645	3.873	3.860	3.896	3.961
Centru	3.754	3.677	3.775	3.842	3.891	3.958	4.021	4.048	4.040	4.176
Bucuresti Ilfov	3.484	3.671	3.706	3.652	3.651	3.839	4.072	4.000	3.972	4.588

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 35 Variația valorii unitare pentru pâine decile de venit și regiuni în mediul rural.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	3.809	3.829	3.855	3.873	3.934	3.841	3.778	3.817	3.780	3.903
Sud-Est	3.670	3.698	3.614	3.655	3.652	3.665	3.709	3.824	3.689	3.849
Sud-Muntenia	3.626	3.617	3.582	3.674	3.660	3.651	3.699	3.654	3.644	3.686
Sud-Vest-Oltenia	3.339	3.440	3.431	3.444	3.420	3.533	3.430	3.281	3.319	3.421
Vest	3.464	3.509	3.416	3.538	3.621	3.636	3.642	3.568	3.757	3.785
Nord-Vest	3.700	3.628	3.761	3.693	3.718	3.778	3.779	3.816	3.822	3.856
Centru	3.705	3.751	3.785	3.866	3.927	3.909	3.863	3.872	3.779	3.850
Bucuresti Ilfov	3.822	3.839	3.753	3.787	3.853	3.909	3.783	3.979	3.837	3.807

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 36 Variația valorii unitare pentru orez pe decile de venit și regiuni în mediul urbană.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	5.495	5.596	5.813	5.778	5.785	5.828	5.796	5.830	5.944	6.128
Sud-Est	5.643	5.922	5.772	5.828	5.842	5.880	5.828	5.818	5.825	5.928
Sud-Muntenia	5.625	5.768	5.855	5.895	5.895	5.852	5.931	6.018	6.025	6.004
Sud-Vest-Oltenia	5.585	5.777	5.736	5.635	5.635	5.802	5.741	5.846	5.724	6.028
Vest	5.199	5.805	5.518	5.587	5.274	5.430	5.407	5.442	5.450	5.648
Nord-Vest	5.594	5.700	5.727	5.706	5.765	5.636	5.629	5.572	5.732	5.548
Centru	5.048	5.656	5.705	5.665	5.713	5.623	5.606	5.676	5.672	6.116
Bucuresti Ilfov	6.010	5.825	6.094	6.114	6.026	6.118	6.123	6.137	6.143	6.351

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 37 Variația valorii unitare pentru orez pe decile de venit și regiuni în mediu rural.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	5.845	5.977	5.973	6.056	6.020	6.084	6.083	5.937	5.958	5.748
Sud-Est	5.994	6.072	6.051	6.123	6.234	6.215	6.212	6.206	6.263	6.621
Sud-Muntenia	6.102	6.144	6.186	6.079	6.106	6.152	6.154	6.125	6.284	6.475
Sud-Vest-Oltenia	5.582	5.702	5.697	5.776	5.595	5.442	5.460	5.563	5.719	5.622
Vest	5.548	5.682	5.709	5.558	5.739	5.916	5.792	5.927	5.804	6.056
Nord-Vest	5.480	5.479	5.589	5.537	5.613	5.544	5.367	5.538	5.236	5.301
Centru	5.763	5.772	5.880	5.820	5.770	5.817	5.829	5.829	5.992	5.721
Bucuresti Ilfov	6.093	5.787	6.070	6.098	6.142	6.171	5.976	6.348	6.482	6.207

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 38 Variația valorii unitare pentru carnea de pui pe decile de venit și regiuni în mediu urban.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	8.86	8.52	9.10	9.35	10.15	10.06	9.84	10.36	10.53	11.53
Sud-Est	8.95	9.62	9.18	9.01	9.69	10.16	9.90	10.46	10.53	11.31
Sud-Muntenia	8.86	9.11	9.42	9.53	9.59	9.56	9.93	10.34	10.14	10.91
Sud-Vest-Oltenia	8.52	8.20	8.43	8.51	8.74	8.82	9.27	9.25	9.64	10.36
Vest	9.14	10.53	9.07	9.03	9.64	9.88	9.57	9.86	10.01	10.34
Nord-Vest	9.17	9.39	9.34	10.07	10.21	10.09	10.48	10.66	11.26	11.94
Centru	9.78	10.44	10.31	10.40	10.42	10.26	10.66	10.77	11.31	11.80
Bucuresti Ilfov	9.21	9.19	9.48	10.16	10.56	10.45	10.91	11.23	11.41	12.65

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 39 Variația valorii unitare pentru carnea de pui pe decile de venit și regiuni în mediu rural.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	8.31	8.65	8.77	9.29	9.22	9.27	9.42	9.33	9.99	9.23
Sud-Est	8.96	9.60	9.32	9.50	9.58	9.69	10.01	9.88	9.87	9.84
Sud-Muntenia	8.53	8.91	8.86	9.28	9.19	9.74	9.59	9.72	10.30	10.26
Sud-Vest-Oltenia	7.75	8.06	7.95	7.71	7.92	7.92	7.82	8.07	8.76	7.45
Vest	8.99	9.11	8.94	8.64	9.26	9.52	9.02	8.90	9.50	10.18
Nord-Vest	8.60	9.53	9.80	9.46	9.67	10.01	9.71	9.81	9.73	10.10
Centru	9.80	10.29	10.54	10.87	10.80	10.01	9.91	10.62	10.18	10.53
Bucuresti Ilfov	9.80	9.63	9.90	9.80	9.76	9.70	9.60	9.64	10.41	10.09

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 40 Variația valorii unitare pentru cartofi pe decile de venit și regiuni în mediu urban.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	1.816	1.713	1.588	1.599	1.746	1.668	1.723	1.788	1.780	1.826
Sud-Est	1.555	1.741	1.792	1.683	1.789	1.676	1.695	1.702	1.792	1.874
Sud-Muntenia	1.699	1.824	1.683	1.732	1.666	1.837	1.827	1.834	1.774	1.866
Sud-Vest-Oltenia	1.724	1.847	1.814	1.760	1.726	1.739	1.704	1.715	1.815	1.708
Vest	1.719	1.844	1.937	1.876	1.834	1.836	1.758	1.911	1.868	1.837
Nord-Vest	1.913	1.882	1.914	1.884	1.853	1.880	1.877	1.883	1.881	1.885
Centru	1.566	1.734	1.812	1.939	1.946	1.788	1.746	1.888	1.771	1.854
Bucuresti Ilfov	1.700	2.027	2.092	1.920	2.007	2.019	2.140	2.097	2.116	2.192

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 41 Variația valorii unitare pentru cartofi pe decile de venit și regiuni în mediu rural.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	1.821	1.973	1.854	1.916	1.927	1.963	1.926	1.876	1.931	1.953
Sud-Est	1.745	1.754	1.707	1.778	1.724	1.746	1.736	1.793	1.727	1.742
Sud-Muntenia	1.852	1.843	1.828	1.874	1.703	1.844	1.861	1.909	1.949	1.922
Sud-Vest-Oltenia	1.757	1.806	1.790	1.925	1.826	1.737	2.001	1.719	1.744	1.659
Vest	2.191	2.086	2.055	2.190	2.197	2.136	2.068	2.200	2.056	2.096
Nord-Vest	2.092	2.159	2.193	2.217	1.960	2.027	1.995	1.825	2.129	1.950
Centru	1.973	1.872	1.879	2.058	1.847	1.614	1.969	1.631	1.889	1.920
Bucuresti Ilfov	2.522	2.226	1.854	1.946	1.905	1.843	2.014	1.783	1.989	2.004

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 42 Variația valorii unitare pentru zahăr pe decile de venit și regiuni în mediu urban.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	4.676	4.682	4.774	4.714	4.773	4.800	4.741	4.778	4.738	4.726
Sud-Est	4.901	5.009	4.894	4.833	4.779	4.831	4.808	4.806	4.869	4.793
Sud-Muntenia	4.907	4.850	4.791	4.873	4.901	4.801	4.818	4.824	4.823	4.953
Sud-Vest-Oltenia	4.814	4.873	4.861	4.722	4.773	4.844	4.858	4.769	4.779	4.815
Vest	4.782	4.803	4.903	4.812	4.682	4.726	4.701	4.745	4.721	4.792
Nord-Vest	4.713	4.681	4.791	4.768	4.787	4.751	4.791	4.903	4.861	4.954
Centru	4.944	4.787	4.640	4.694	4.654	4.741	4.793	4.747	4.736	4.959
Bucuresti Ilfov	4.653	4.707	4.826	4.797	4.888	4.845	4.923	4.848	4.849	5.078

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 43 Variația valorii unitare pentru zahăr pe decile de venit și regiuni în mediu rural.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	4.955	4.995	4.895	4.933	4.951	4.871	4.911	4.903	5.322	4.875
Sud-Est	4.981	4.990	5.072	5.102	5.062	5.118	4.976	4.977	5.026	5.149
Sud-Muntenia	4.922	5.005	5.015	4.988	5.038	4.949	4.954	4.959	5.056	5.033
Sud-Vest-Oltenia	4.874	5.014	5.010	5.087	4.962	4.968	4.979	4.992	5.001	4.912
Vest	4.748	4.745	4.763	4.806	4.762	4.856	4.811	4.738	4.825	4.952
Nord-Vest	4.826	4.884	4.827	5.007	4.907	4.945	4.925	4.996	5.005	5.026
Centru	4.825	4.855	4.914	4.878	4.738	4.827	4.872	4.816	4.933	4.736
Bucuresti Ilfov	4.590	4.620	4.863	4.678	4.590	4.833	4.788	4.876	4.817	4.725

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 44 Variația valorii unitare pentru cafea pe decile de venit și regiuni în mediu urban.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	41.65	36.20	40.74	39.22	38.07	41.41	40.93	42.22	41.71	44.93
Sud-Est	36.87	38.34	35.50	37.47	36.45	39.59	38.28	39.02	38.29	42.57
Sud-Muntenia	36.04	39.06	38.72	39.84	39.10	39.40	42.41	41.77	42.38	43.77
Sud-Vest-Oltenia	32.50	33.47	35.39	39.07	37.73	39.31	37.98	39.25	40.37	41.74
Vest	32.64	39.18	35.10	37.87	39.10	38.06	36.52	37.54	39.24	40.61
Nord-Vest	43.16	36.37	37.40	35.16	37.04	38.67	39.24	39.37	39.96	44.87
Centru	34.42	40.28	35.72	37.20	37.12	38.88	40.15	41.02	40.95	48.68
Bucuresti Ilfov	38.67	35.62	43.25	40.15	38.18	41.12	39.86	42.05	42.53	48.36

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 45 Variația valorii unitare pentru cafea pe decile de venit și regiuni în mediu rural.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	33.78	38.06	37.23	37.07	38.45	41.68	37.77	39.90	39.65	36.84
Sud-Est	36.19	36.43	37.28	38.18	38.93	39.42	39.75	41.74	45.11	41.79
Sud-Muntenia	38.43	40.23	40.35	41.19	40.55	40.18	40.68	42.77	42.49	43.99
Sud-Vest-Oltenia	31.00	33.18	34.57	32.91	35.47	36.08	36.62	36.35	35.28	40.06
Vest	38.46	35.40	38.75	36.64	35.74	34.96	35.77	37.22	35.29	36.52
Nord-Vest	33.60	35.73	37.81	41.34	37.60	37.49	41.34	42.25	43.87	41.15
Centru	35.07	35.76	35.97	36.52	36.09	38.52	36.81	39.39	38.16	38.97
Bucuresti Ilfov	36.57	35.92	36.60	32.70	35.45	36.20	37.81	38.09	39.08	42.96

Sursa: Calculele autorilor

Anexa 4 Diferențele de preț între mediu urban și mediul rural

Tabelul 46 Semnul diferențelor de preț dintre prețurile în urban și în rural pe regiuni și decile pentru pâine.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+
Sud-Est	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Sud-Muntenia	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+
Sud-Vest-Oltenia	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+
Vest	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Nord-Vest	-	+	-	-	-	-	+	+	+	+
Centru	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+
Bucuresti Ilfov	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+
Dif. pozitive	4	4	3	4	4	6		8	8	8

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 47 Semnul diferențelor de preț dintre prețurile în urban și în rural pe regiuni și decile pentru orez.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
Sud-Est	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Muntenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Vest-Oltenia	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
Vest	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-
Nord-Vest	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Centru	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
Bucuresti Ilfov	-	+	+	+	-	-	+	-	-	+
Dif. pozitive	2	4	3	3	2	2	3	2	2	5

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 48 Semnul diferențelor de preț dintre prețurile în urban și în rural pe regiuni și decile pentru carnea de pui.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Sud-Est	-	+	-	-	+	+	-	+	+	+
Sud-Muntenia	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+
Sud-Vest-Oltenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vest	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Nord-Vest	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+
Centru	-	+	-	-	-	+	+	+	+	+
Bucuresti Ilfov	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+
Dif. pozitive	5	5	4	6	7	7	7	8	7	8

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 49 Semnul diferențelor de preț dintre prețurile în urban și în rural pe regiuni și decile pentru cartofi.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Est	-	-	+	-	+	-	-	-	+	+
Sud-Muntenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Vest-Oltenia	-	+	+	-	-	+	-	-	+	+
Vest	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nord-Vest	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-
Centru	-	-	-	-	+	+	-	+	-	-
Bucuresti Ilfov	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
Dif. pozitive	0	1	3	0	3	3	1	3	3	3

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 50 Semnul diferențelor de preț dintre prețurile în urban și în rural pe regiuni și decile pentru zahăr.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Est	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Muntenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sud-Vest-Oltenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vest	+	+	+	+	-	-	-	+	-	-
Nord-Vest	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Centru	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+
Bucuresti Ilfov	+	+	-	+	+	+	+	-	+	+
Dif. pozitive	3	3	1	2	1	1	1	1	1	2

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 51 Semnul diferențelor de preț dintre prețurile în urban și în rural pe regiuni și decile pentru cafea.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nord-Est	+	-	+	+	-	-	+	+	+	+
Sud-Est	+	+	-	-	-	+	-	-	-	+
Sud-Muntenia	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-
Sud-Vest-Oltenia	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Vest	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+
Nord-Vest	+	+	-	-	-	+	-	-	-	+
Centru	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+
Bucuresti Ilfov	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+
Dif. pozitive	5	5	3	5	4	6	6	5	5	7

Sursa: Calculele autorilor

Anexa 5 Rezultatele regresiilor

Tabelul 52 Ecuatia de determinare a valorii unitare pentru pâine.

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	95%Interval	
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	0.064	0.023	2.77	0.006	0.019	0.110
populatia intre 5001 si 15000	0.081	0.025	3.24	0.001	0.032	0.130
populatia intre 15001 si 50000	0.112	0.033	3.37	0.001	0.047	0.177
populatia intre 50001 si 150000	0.184	0.033	5.49	0	0.118	0.249
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	0.207	0.034	6.07	0	0.140	0.274
populatia peste 300001	0.525	0.036	14.38	0	0.453	0.596
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.075	0.026	-2.92	0.004	-0.125	-0.024
Sud-Muntenia	-0.118	0.025	-4.75	0	-0.167	-0.069
Sud-Vest Oltenia	-0.286	0.028	-10.21	0	-0.341	-0.231
Vest	-0.059	0.026	-2.27	0.023	-0.110	-0.008
Nord-Vest	-0.123	0.025	-4.96	0	-0.172	-0.075
Centru	0.126	0.024	5.22	0	0.079	0.173
Bucuresti-Ilfov	-0.168	0.031	-5.5	0	-0.228	-0.108
Mediu Rural	0.148	0.032	4.66	0	0.086	0.210
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.073	0.034	-2.13	0.033	-0.140	-0.006
Sud-Muntenia	-0.075	0.032	-2.32	0.02	-0.139	-0.012
Sud-Vest Oltenia	-0.140	0.038	-3.66	0	-0.214	-0.065
Vest	-0.254	0.038	-6.73	0	-0.329	-0.180
Nord-Vest	0.019	0.034	0.56	0.573	-0.047	0.085
Centru	-0.157	0.034	-4.64	0	-0.224	-0.091
Bucuresti-Ilfov	0.137	0.052	2.65	0.008	0.036	0.239

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 53 Ecuatia de determinare a valorii unitare pentru orez.

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	95% Interval	
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	0.274	0.035	7.75	0	0.205	0.343
populatia intre 5001 si 15000	0.175	0.038	4.56	0	0.100	0.250
populatia intre 15001 si 50000	0.012	0.051	0.23	0.821	-0.089	0.112
populatia intre 50001 si 150000	-0.050	0.052	-0.96	0.339	-0.151	0.052
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	0.029	0.053	0.55	0.582	-0.075	0.134
populatia peste 300001	-0.183	0.058	-3.19	0.001	-0.296	-0.071
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	0.011	0.041	0.26	0.791	-0.070	0.091
Sud-Muntenia	0.030	0.039	0.77	0.442	-0.047	0.107
Sud-Vest Oltenia	-0.039	0.044	-0.89	0.374	-0.126	0.048
Vest	-0.365	0.041	-8.92	0	-0.445	-0.285

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	95% Interval	
Nord-Vest	-0.216	0.040	-5.43	0	-0.294	-0.138
Centru	-0.210	0.040	-5.22	0	-0.289	-0.131
Bucuresti-Ilfov	0.450	0.050	9.03	0	0.352	0.548
Mediu Rural	-0.061	0.049	-1.23	0.219	-0.158	0.036
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	0.123	0.054	2.27	0.023	0.017	0.230
Sud-Muntenia	0.147	0.050	2.92	0.004	0.048	0.246
Sud-Vest Oltenia	-0.249	0.058	-4.29	0	-0.363	-0.135
Vest	0.171	0.059	2.88	0.004	0.055	0.287
Nord-Vest	-0.258	0.053	-4.85	0	-0.363	-0.154
Centru	0.073	0.056	1.31	0.192	-0.036	0.182
Bucuresti-Ilfov	-0.225	0.085	-2.66	0.008	-0.391	-0.059

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 54 Ecuatia de determinare a valorii unitare pentru carnea de pasare.

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf.	
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	0.265	0.140	1.89	0.059	-0.010	0.541
populatia intre 5001 si 15000	0.142	0.147	0.97	0.334	-0.146	0.430
populatia intre 15001 si 50000	0.122	0.176	0.7	0.486	-0.222	0.467
populatia intre 50001 si 150000	0.318	0.177	1.8	0.072	-0.028	0.664
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	0.256	0.179	1.43	0.153	-0.095	0.608
populatia peste 300001	0.819	0.187	4.37	0	0.452	1.186
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	0.041	0.107	0.39	0.699	-0.168	0.251
Sud-Muntenia	-0.091	0.105	-0.87	0.385	-0.296	0.114
Sud-Vest Oltenia	-0.784	0.118	-6.65	0	-1.015	-0.553
Vest	-0.181	0.110	-1.65	0.1	-0.396	0.034
Nord-Vest	0.478	0.105	4.53	0	0.271	0.684
Centru	0.898	0.102	8.82	0	0.698	1.097
Bucuresti-Ilfov	0.504	0.128	3.94	0	0.253	0.755
Mediu Rural	-0.412	0.148	-2.79	0.005	-0.701	-0.123
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	0.518	0.164	3.16	0.002	0.197	0.839
Sud-Muntenia	0.341	0.151	2.26	0.024	0.045	0.637
Sud-Vest Oltenia	-0.302	0.178	-1.7	0.09	-0.651	0.047
Vest	0.161	0.196	0.82	0.411	-0.223	0.545
Nord-Vest	-0.146	0.163	-0.89	0.372	-0.465	0.174
Centru	0.484	0.164	2.96	0.003	0.163	0.805
Bucuresti-Ilfov	0.248	0.232	1.07	0.286	-0.208	0.703

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 55 Ecuatia de determinare a valorii unitare pentru cartofi.

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf.	
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	-0.065	0.047	-1.38	0.168	-0.157	0.027
populatia intre 5001 si 15000	-0.136	0.049	-2.75	0.006	-0.233	-0.039
populatia intre 15001 si 50000	-0.201	0.059	-3.42	0.001	-0.316	-0.086
populatia intre 50001 si 150000	-0.242	0.059	-4.1	0	-0.357	-0.126
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	-0.196	0.060	-3.27	0.001	-0.313	-0.079
populatia peste 300001	-0.143	0.062	-2.31	0.021	-0.265	-0.022
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.039	0.035	-1.1	0.27	-0.107	0.030
Sud-Muntenia	0.034	0.034	0.99	0.32	-0.033	0.102
Sud-Vest Oltenia	-0.009	0.038	-0.23	0.821	-0.083	0.066
Vest	0.120	0.036	3.31	0.001	0.049	0.192
Nord-Vest	0.118	0.036	3.29	0.001	0.048	0.188
Centru	0.098	0.036	2.73	0.006	0.028	0.169
Bucuresti-Ilfov	0.287	0.041	6.99	0	0.206	0.367
Mediu Rural	0.094	0.052	1.81	0.071	-0.008	0.196
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.146	0.053	-2.75	0.006	-0.251	-0.042
Sud-Muntenia	-0.114	0.051	-2.23	0.026	-0.214	-0.014
Sud-Vest Oltenia	-0.128	0.058	-2.23	0.026	-0.241	-0.015
Vest	0.053	0.072	0.75	0.455	-0.087	0.194
Nord-Vest	0.109	0.071	1.53	0.125	-0.030	0.248
Centru	-0.105	0.076	-1.37	0.171	-0.255	0.045
Bucuresti-Ilfov	-0.196	0.074	-2.65	0.008	-0.340	-0.051

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 56 Ecuatia de determinare a valorii unitare pentru zahăr.

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf.	
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	-0.066	0.025	-2.61	0.009	-0.116	-0.017
populatia intre 5001 si 15000	-0.109	0.028	-3.94	0	-0.164	-0.055
populatia intre 15001 si 50000	-0.125	0.037	-3.34	0.001	-0.198	-0.052
populatia intre 50001 si 150000	-0.140	0.038	-3.71	0	-0.214	-0.066
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	-0.085	0.039	-2.19	0.028	-0.161	-0.009
populatia peste 300001	-0.136	0.042	-3.24	0.001	-0.218	-0.054
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	0.096	0.030	3.18	0.001	0.037	0.155
Sud-Muntenia	0.093	0.029	3.23	0.001	0.037	0.150
Sud-Vest Oltenia	0.065	0.032	2.04	0.041	0.003	0.127
Vest	-0.011	0.030	-0.37	0.713	-0.071	0.048
Nord-Vest	0.065	0.029	2.21	0.027	0.007	0.122
Centru	0.029	0.028	1.03	0.303	-0.026	0.085
Bucuresti-Ilfov	0.136	0.036	3.73	0	0.065	0.207

	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf.	
Mediu Rural	0.094	0.037	2.57	0.01	0.022	0.167
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-0.016	0.041	-0.41	0.685	-0.096	0.063
Sud-Muntenia	-0.023	0.037	-0.63	0.531	-0.097	0.050
Sud-Vest Oltenia	-0.053	0.042	-1.28	0.201	-0.135	0.028
Vest	-0.140	0.044	-3.21	0.001	-0.225	-0.054
Nord-Vest	-0.061	0.040	-1.54	0.124	-0.139	0.017
Centru	-0.109	0.040	-2.73	0.006	-0.187	-0.031
Bucuresti-Ilfov	-0.249	0.062	-4.02	0	-0.370	-0.128

Sursa: Calculele autorilor

Tabelul 57 Ecuatia de determinare a valorii unitare pentru cafea.

Cafea	Coef.	Std. Err.	t	P> t	[95% Conf.	
Dimensiunea localitatii (categoria omisa este populatia sub 2000 locuitori)						
populatia intre 2001 si 5000 locuitori	-3.342	0.632	-5.29	0	-4.580	-2.103
populatia intre 5001 si 15000	-4.682	0.686	-6.82	0	-6.027	-3.337
populatia intre 15001 si 50000	-5.974	0.884	-6.76	0	-7.707	-4.241
populatia intre 50001 si 150000	-5.511	0.891	-6.18	0	-7.258	-3.764
populatia intre 150001 si 300000 locuitori	-5.293	0.905	-5.85	0	-7.068	-3.519
populatia peste 300001	-3.488	0.963	-3.62	0	-5.375	-1.601
Regiunea din care este gospodaria din zona urbana (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	-2.477	0.662	-3.74	0	-3.774	-1.179
Sud-Muntenia	0.422	0.624	0.68	0.498	-0.800	1.644
Sud-Vest Oltenia	-1.630	0.690	-2.36	0.018	-2.983	-0.277
Vest	-2.851	0.648	-4.4	0	-4.122	-1.580
Nord-Vest	-1.699	0.632	-2.69	0.007	-2.938	-0.459
Centru	-0.416	0.622	-0.67	0.503	-1.635	0.803
Bucuresti-Ilfov	-0.228	0.772	-0.3	0.767	-1.742	1.285
Mediu Rural	-2.803	0.836	-3.35	0.001	-4.442	-1.164
Regiunea din care este gospodaria din zona rurala (Nord-Est este regiunea omisa)						
Sud-Est	3.211	0.952	3.37	0.001	1.345	5.077
Sud-Muntenia	2.575	0.846	3.04	0.002	0.917	4.233
Sud-Vest Oltenia	-2.768	0.981	-2.82	0.005	-4.691	-0.846
Vest	0.286	0.992	0.29	0.773	-1.658	2.231
Nord-Vest	1.600	0.896	1.79	0.074	-0.156	3.356
Centru	-0.980	0.899	-1.09	0.276	-2.743	0.782
Bucuresti-Ilfov	-0.147	1.391	-0.11	0.916	-2.873	2.580

Sursa: Calculele autorilor